

Lord Raffles

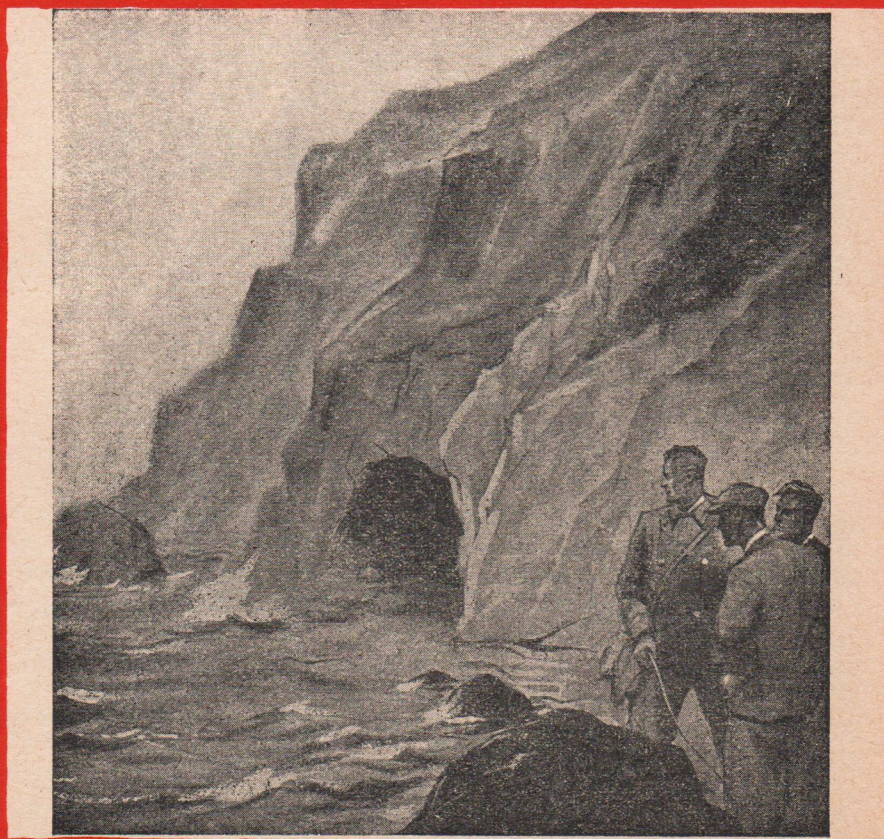
genaamd
Raffles

Nieuwe Avonturen

DE GROTE ONBEKENDE

DE VERLATEN MIJN

N° 2710

WEKELIJKSE AFLEVERING

45 Ct.

Uitgave van «IN DEN OUDEN WINDMOLEN», Hasselt (België)

Vandenhoudt Frans, Jagersstraat 23, Hasselt

Voor Nederland: Roman-, Boek- en Kunsthandel, Amsterdam

Elk nummer van deze detective-serie bevat een volledig verhaal

Nadruk verboden. — Alle rechten voorbehouden.

DE VERLATEN MIJN

HOOFDSTUK I.

NAAR SCHOTLAND

De westkust van Schotland is buitengewoon rijk aan talrijke inhammen, baaien en golven, voor het merendeel vrij groot, en zij vertoont in dat opzicht een opmerkelijke overeenkomst met de grillige kust van Noorwegen met haar talloze fjorden en eigenaardig gevormde inhammen.

Nergens ter wereld is de oeverlijn zo onregelmatig als op deze wonderlijke kust, met haar honderden grote

en kleine eilanden, die haar schijnen te willen verdedigen tegen de stoutmoedige zeevaarders, die haar vanuit zee zouden durven naderen.

Toch is het verkeer op deze kust heel druk; enige dozijnen stoomvaartlijnen houden, alleen al in de Ierse Zee, de dienst gaande tussen de havens van Engeland en Schotland en « Het Groene Eiland ».

Een van de meest grillig gevormde schiereilanden van Schotland,

juist het gebied, waar een groot gedeelte van ons verhaal zich afspeelt, is The Rhinus genaamd.

Het ligt in het graafschap Wigtown, en het heeft de vorm van een ontzaglijk grote hamerkop, beter gezegd, van het staal van een houweel, met de punt naar het eiland Man.

Maar een enkele spoorlijn met het eindpunt Port Patrick verbindt dit schiereiland over een ontzaglijk brede landtong met het vasteland en met het daarachter gelegen gebied, de steden Stranraer, Newton Stewart, Dumfries en andere.

Van Port Patrick wordt een geregelde stoomvaartlijn onderhouden op Ierland, en wel met de grote havenplaats Donaghadee, die door een spoorlijn met Belfast verbonden is.

De stoomboten van deze maatschappij steken dus dwars het Noorden Kanaal over, dat Ierland van Schotland scheidt, en dat op dit punt ongeveer 50 kilometer breed is.

Maar ook verder wordt dit kanaal heel druk bevaren, door de schepen van de scheepvaartmaatschappijen, die van Londen op Londonderry, van Glasgow op Liverpool, van Belfast op Saltcoats, van Dublin op Belfast varen, om maar enkele van de grootste lijnen te noemen.

's Zondags brengen de extra-treinen duizenden dagjesmensen naar de havenstad Port Patrick, maar velen stappen onderweg uit, en maken wandelingen in de heerlijke bergen of te midden van de uitgestrekte wouden, die de valleien overdekken.

Geen wonder dat de rijken zich aangetrokken hebben gevoeld tot deze verrukkelijke plek, en er hun villa's en landhuizen hebben laten bouwen. Zelfs Londenaars hebben er ieder jaar met genoeg de lange, niet gemakkelijke reis voor over, om daar, midden in een wonderlijk romantische natuur, zo treffend be-

schreven door Walter Scott, enige weken door te brengen.

Hierbij was ook Lord William Aberdeen, de schatrijke philanthroop, de man met zijn eigenaardige gewoonten, die vele rijke Londenaars van aanzien of persoonlijk kenden.

Al die mensen kenden zijn naam, zij wisten dat zij onder de bescherming stonden van Lord William Aberdeen, maar geen van hen had ook maar het flauwste idee, dat hun goede geest niemand anders was dan de stoutmoedige avonturier John Raffles.

Er waren maar heel weinig mensen, die zijn ware aard kenden, die op de hoogte waren van zijn geheim, maar die zouden zich eerder hebben laten doden, dan hem te verraden.

Onder hen was Charles Brand, een jongeman, door Raffles van de ondergang gered, en die hem met blinde aanhankelijkheid was toegedaan, en aan de meeste van zijn gevaarlijke avonturen deelnam.

Het was op een heerlijke zomerdag, toen deze twee mannen op weg waren naar een van de landhuizen van de Grote Onbekende, niet ver van de kust van The Rhinus, tussen de vuurtoren van Port Patrick en Port Logan gelegen, op de top van een lage heuvel, vanwaar men een heerlijk uitzicht had over de omgeving.

Hoewel het terrein, zoals gezegd, erg bergachtig is, zijn de goed onderhouden, brede hoofdwegen toch toegankelijk voor auto's, mits zij over een krachtige motor beschikken. De wagen, bestuurd door de vaste hand van James Henderson, de chauffeur, nam het hele tracé zonder moeite.

Raffles had het huis, natuurlijk onder de naam Lord William Aberdeen, niet lang geleden gekocht, met het omliggend terrein, dat hij op gunstige voorwaarden verpacht had, en had het eenvoudig laten meubi-

leren.

« Bush Grove », zo heette het landhuis, lag een stukje opzij van de weg, en het was onmogelijk, het met de auto te bereiken.

Men moest de wagen achterlaten in Chapel Rossan, en vandaar lopend of wel met een tentwagentje, bespannen met twee sterke Schotse paardjes, verder gaan.

En zo werd de auto neergezet in een van de twee garages, die het plaatsje rijk is, en de wandeling, die ongeveer anderhalf zou duren, begon. Henderson zou eerst de auto verzorgen, en nakomen.

De beide vrienden hadden ongeveer een kwartier lang zwijgend naast elkaar gelopen, met volle teugen genietend van de heerlijke omgeving, en zij liepen juist langs de randen van een diepe ravijn, toen Brand begon :

— Ik kan je niet zeggen, Edward, hoe buitengewoon blij ik ben, dat wij hier zijn.

— Ja, het is hier prachtig, Charles, zei Raffles, en een ogenblik kregen zijn staalgrijze ogen een zachtere, bijna dromerige uitdrukking.

Hun wandeling voerde hen over de top van een heuvel, en vandaar konden zij de golven zien van het Noorder Kanaal, overgoten door de stralen van de zon, die juist haar middaghoogte bereikt had.

De weg slingerde zich vervolgens langs welige akkers, waar het graan hoog opschoot, zacht bewogen door de bries, die de geur met zich mee voerde van de wilde bloemen in het naburige bos, dat op ongeveer een kwartier van de beide wandelaars zich uitstrekte.

Telkens wanneer zij opnieuw de top van een heuvel bereikten, kwam de zee weer in het gezicht, die zij steeds dichtër schenen te naderen.

Maar eindelijk kreeg Raffles, die buitengewoon scherpe ogen had,

tussen het geboomte iets wits in het oog. Hij wees er met uitgestrekte vinger naar, en zei glimlachend :

— Dat is « Bush Grove ». Nog twintig minuten lopen, en wij zijn er. Ik hoop, dat je je er zult amuseren, Charles.

— Oh, daarvan ben ik bij voorbaat overtuigd, antwoordde Brand vrolijk. Je weet, dat ik eigenlijk een andere bestemming had moeten hebben ; ik voel mij volkomen gelukkig als ik een homp brood, wat vruchten, een teug fris water heb om mij te voeden, een pijp goede tabak, een heldere beek om in te baden, een dak boven mijn hoofd, en een goed geweer.

— Nu, ik kan je wel iets meer toezeggen, Charles, kwam Raffles glimlachend. Maar je zult je toch wel wat moeten behelpen ; je zult er geen bedienden vinden, alleen maar een oude huusbewaarder, en die denk ik gedurende ons verblijf met vakantie te sturen : Henderson is een voortreffelijke kok, en hij kan wel voor het nodige zorgen. Wij hebben ieder maar één paard, en daar de auto in Chapel Rossan is gebleven, zal onze brave reus niet al te veel te doen hebben. Ook hem komt wel wat ontspanning toe.

— Maar hoe komen wij aan de nodige levensmiddelen ?

— Oh, je moet je de zaak niet voorstellen als het eiland van Robinson Croesoe. Zo erg is het niet. Op een kwartier afstand ligt een dorpje, eigenlijk gezegd een gehucht, waarvan ik de naam niet eens ken, maar waar mensen wonen, en die mensen zullen toch ook wel moeten leven. Men zal ons daar wel aan het nodige kunnen helpen, tenminste wanneer wij van plan zijn het eenvoudige voor lief te nemen.

Intussen waren de beide vrienden het huis zo dicht genaderd, dat Brand duidelijk de vorm er van kon

onderscheiden.

Het was een heel eenvoudig landhuis, met maar een verdieping, wit gepleisterd, met een soort voorgaanderij, een balkon, rustend op twee pilaren, en een groot puntdak, met riet bedekt. Er was een kleine tuin voor, en achter het huis begon onmiddellijk het bos.

De weg steeg nog voortdurend, en toen Brand, voor het kleine, witte hek staande, nog eens omkeek, kon hij in de verte een groene streep zien: dat was het Noorder Kanaal, dat zich op ongeveer een half uur lopen van het huis bevond.

Bijna op hetzelfde ogenblik ging de huisdeur open, en een man met spierwit haar en gebogen rug verscheen, die haastig kwam aanstrompelen, met zijn pet in de hand, terwijl hij uitriep:

— Wees welkom, mylord. Blij dat u eindelijk eens gekomen bent. Ik heb uw brief gisteren ontvangen, en ik geloof te mogen zeggen, dat alles in orde is. Ik heb dadelijk een werker uit het dorp laten komen, die alles heeft schoongemaakt, ik hoop dat u tevreden zult zijn.

— Daar ben ik van overtuigd, Tom, antwoordde Raffles op vriendelijke toon, terwijl hij zijn hand op de schouder van de grijsaard legde. Ik ben hier gekomen om voor de eerste keer persoonlijk de pacht te innen, totdat ik een geschikte rentmeester voor deze bezitting zal hebben gevonden. Maar wat is er, Tom, wat draai je verlegen rond? Heb je iets op het hart?

— De zaak is, mylord, ik weet dat het brutaal van mij is, maar... ik had gedacht... ik wist dat mylord vroeg of laat een rentmeester nodig zou hebben, en nu meende ik... nu dacht ik zo...

— Kom voor de dag met je mening, Tom, maande Raffles hem aan. Je weet, dat ik tevreden over je ben

geweest. Als je iets te vragen hebt, vooruit er dan mee.

— Nu dan, mylord, als u mij het toestaat, ik heb een zoon, een brave knaap, en een heldere kop, dat mag ik gerust zeggen, die pas van de landbouwschool bij Dundee is teruggekeerd, en die nu graag zijn kennis in de praktijk wil brengen. Maar hij zou liever niet al te ver van huis willen, als dat kon... want... de zaak is...

— Er is zeker iets, dat hem hier vasthoudt? vroeg Raffles glimlachend. Moet men je dan de woorden met paarden uit de mond halen? Is de jongen verliefd?

— Inderdaad, mylord, antwoordde de oude man haastig, blij dat Raffles hem de moeite bespaarde, het zelf te moeten vertellen. Dat meisje, een braaf kind, maar dat het niet erg breed heeft, woont in het dorp, en u kunt wel begrijpen...

— Ik begrijp er alles van, beste Tom. En de zaak is dus, dat je je zoon graag als rentmeester hier op het goed zou zien?

— Dat is te zeggen, mylord, wanneer u hem er geschikt voor vindt, natuurlijk.

— Dat spreekt vanzelf. Hoe lang is hij van de school?

— Een half jaar, mylord.

— Al ergens anders in functie geweest?

— Het helpt mij toch niet of ik het voor mij houd, mylord, hij is op een groot goed hier in de buurt geweest, maar daar is hij twee weken geleden kwaad weggelopen.

— Waarom?

— Ja, wat zal ik u zeggen, die eigenaar was een ouderwets man, die wilde weten van de moderne uitvindingen en zo meer, en George is een gestudeerde bol, hij weet alles van die nieuwerwetsigheden af, en die wou hij daar ook invoeren, om de grond meer te laten opbrengen.

Maar die oude stijfkop wou er niet aan, hij zei dat dat allemaal «duivelse snorrepijperij» was, er kwamen woorden van, en toen is George weggelopen.

— En daar had hij groot gelijk in, antwoordde Raffles kalm. Nu, stuur hem maar eens bij mij, laten wij zeggen vanavond.

— Ik dank u hartelijk, mylord, riep Tom opgewonden uit. O, wat zal de jongen blij zijn.

— En vertel mij nu maar eens, of er iets bijzonders te rapporteren is.

— Niets, mylord, antwoordde de oude man hoofdschuddend. Wat zou hier ook gebeuren? Alles gaat zijn oude gangetje. Over een halve maand beginnen de vakanties pas, en dan wordt het hier wat drukker, maar nu is het nog erg stilletjes. De oogst is prachtig geslaagd, de pachters zijn best tevreden...

Maar plotseling scheen hem iets in te vallen.

— Het zal u weinig interesseren, maar ik vertel het u toch maar, wij zijn hier natuurlijk niets gewend, en wij letten op alles wat ongewoon voor ons is. Er zwerven hier sedert een paar weken rare kerels in de buurt rond, die soms onder elkaar een taaltje spreken, waar een fatsoenlijk kristenmens geen woord

van verstaat. Het moet Engels voorstellen, maar het is er je Engels wel.

— Londens misschien? vroeg Brand lachend.

— Nee, mijnheer, het gewone Londense Engelse, het zogenaamde cockney, versta ik nog wel, antwoordde Tom grinnikend.

— Wat zijn dat voor kerels? Logeergasten?

— Logeergasten? Nee, mylord, daar lijken zij helemaal niet op. Sommigen zien er zelfs haveloos uit. En het zijn ook telkens andere. Wat ze hier komen uitvoeren, mag Joost weten, maar ik kan u wel zeggen, dat de lui uit het dorp liever hun hielen zien dan hun neus. Je ziet hen meestal 's avonds, en dan sjouwen ze met pakken, en ineens verdwijnen ze weer, en niemand weet vanwaar zij kwamen, of waar zij heen gaan. Maar mijn zoon kan er misschien wel meer van vertellen, ik kom, om zo te zeggen, het huis niet uit.

— Nu, van vandaag af wordt het anders, beste Tom, zei Raffles op vriendelijke toon. Je kunt nu je kinderen in het dorp gaan opzoeken; als het nodig is zullen wij je wel laten halen.

HOOFDSTUK II.

GEHEIMZINNIGE VERSCHIJNSELEN

Raffles en Brand vonden het huis keurig in orde.

De meubels waren uiterst eenvoudig, naar de smaak van de landheer, maar de kamers waren ruim en fris, op de gladgeboende vloeren lagen overal biezen matten, het houtwerk was vers geschilderd, en in de eetkamer, op de eerste verdieping, de kamer waar het balkon bijhoorde, vonden zij de tafel met kraakhelder linnen en glinsterend glaswerk gedeckt.

Een half uur later verscheen Henderson, beladen met pakken eetwaren, en de reus begon dadelijk in de kleine keuken voor de lunch te zorgen.

Omstreeks half drie, toen uit het dorp de beide paarden waren gebracht, die Raffles voor de duur van twee weken gehuurd had, ondernamen de beide vrienden een rit, en **zij konden zich nu met eigen ogen overtuigen**, dat de oogst er inderdaad overal schitterend voorstond, tarwe, rogge en boekweit schoten overal weelderig op, en wanneer alles zo doorging, zouden de boeren in lange jaren niet zo'n overvloed hebben gekend.

Zij waren dan ook niet weinig dankbaar gestemd jegens de landheer, die hen maar een matige pacht liet betalen, en die ook al een paar keer getoond had, geduld te kunnen hebben, als door een of andere omstandigheid de betaling van de pacht vertraagde.

Raffles werd bijna overal dadelijk herkend, ofschoon hij slechts enkele keren deze bezitting had bezocht, en eerbiedig werden dan steeds de eigenaardige mutsen afgenomen, terwijl de veldarbeiders een ogenblik op hun schop bleven rusten om de beide ruiters na te zien.

Raffles had zijn weg in de richting van het Kanaal gekozen, en na twintig minuten rijden bereikten zij de hoge kust, die op sommige plekken steil in zee afdaalde. Zij stegen hier een ogenblik af, en voerden de paarden aan de teugel mee.

Brand keek om zich heen, en zei :

— Het is zonderling, het landschap komt mij hier heel anders voor dan een eindje meer landinwaarts, de plantengroei lijkt mij veel minder weelderig.

— Dat is heel gemakkelijk verklaarbaar, Charles, zei Raffles. Wij bevinden ons hier in het gebied van de oude, verlaten kolenmijnen. Onder onze voeten is de bodem in alle richtingen tot op grote diepte doorkruist met tunnels, gangen en schachten. Nog geen vijftig jaar geleden was hier de grond met steenkoolgruis, sintels en slakken overdekt. Het is dus niet te verwonderen, dat de landbouw slechts voetje voor voetje dit gebied heeft kunnen heroveren, en dat de grond hier nog erg schraal is. Als wij een stukje verder gaan, zullen wij nog wel overblijfselen van de oude exploitatie ontdekken, waar de bodem zo

hard en steenachtig is, dat zelfs de meest intensieve bemesting niet in staat zou zijn, er iets anders of beters dan brandnetels en distels te doen opschieten.

Een wandeling van nauwelijks een kwartier zou Raffles in het gelijk stellen.

Raffles en Brand wandelden hier nog even rond, en keerden vervolgens op hun schreden terug.

Inderdaad had deze treurige woestenij, die een te somberder indruk maakte na de hoge bomen en het bloeiende struikgewas op een kwartier afstand, niets aantrekkelijks.

De beide vrienden bestegen hun paarden weer.

Nadat zij het landhuis weer bereikt hadden en Henderson de paarden naar de stal gebracht had, waar zij gedurende de vakantietijd zouden blijven, maakte Raffles zich klaar, zijn pachters te ontvangen, die hem de pachtsom zouden komen betalen.

Er verscheen er een twaalfstal en Raffles stelde de eenvoudige mannen, die een beetje schuw en verlegen optraden tegenover de landheer, van wiens rijkdommen zij wel hadden horen spreken, dadelijk met enige vriendelijke woorden op hun gemak.

Een uur later stuurde hij hen weer weg met de verzekering, dat hij de pacht niet dacht te verhogen, ook al viel de oogst veel beter uit, dan menigeen in het begin van het jaar had gedacht.

Henderson had zich intussen verdienstelijk gemaakt in de keuken en ware wonderen verricht, met behulp van de levensmiddelen, die hij uit het naburige dorp had gehaald. De maaltijd werd nu weer genuttigd in de kleine eetkamer op de eerste verdieping, vanwaar men een verrukkelijk uitzicht had over de malse weiden en de heerlijke bossen.

Het terrein glooide hier heel langzaam af naar de kant van de zee en toen Brand zich, na de beëindiging van de maaltijd, met een sterke kijker wapende, kon hij duidelijk de overgang zien van het bloeiende landschap in het dorre, doodse gebied, waar vroeger de terreinen hadden gelegen, die tot de exploitatie der kolenmijn behoorden.

Raffles was naast hem komen staan en zei nu:

— Waarschijnlijk zullen wij de tijd niet beleven, Charles, maar ik ben er zeker van, dat eenmaal dit lachende landschap zich zal uitstrekken tot aan de rand zelfs van de rots, die er dan zal uitzien als de hangende tuinen van Semiramis. De menselijke werkkraft en het menselijk vernuft staan voor niets en zullen er ook wel in slagen de woestenij daarginds tot vruchtbaarheid te brengen.

Het begon langzamerhand donker te worden, en de twee mannen gingen een sigaret roken in de kamer gelijkvloers, die tegelijkertijd als huiskamer, studeervertrek, rookkamer en bibliotheek zou dienen, ieder gewapend met een van de avondbladen uit Londen, die net waren bezorgd door de landelijke postbode, gezeten in een tweewielig karretje, getrokken door een sterke Schotse hit.

Zij hadden 't voornaamste nieuws juist gelezen, toen Henderson, die nu alle mogelijke functies vervulde en op dat ogenblik als huisknecht optrad, de jonge Macdonald, de zoon van de oude Tom aandiende.

Een ogenblik later kwam er een stoer gebouwde jongeman van ongeveer dertig jaar, met gebruind gezicht en zwarte ogen, waarin schrandereheid en stoutmoedigheid te lezen vielen, het vertrek binnen.

Hij bleef even op de drempel staan en zei eenvoudig:

— Ik ben Henry Macdonald, mylord, de zoon van de huisbewaarder.

Raffles was opgestaan en zei, zijn bezoeker een stoel wijzend :

— Welkom, mijnheer Macdonald. Uw vader heeft mij al over u gesproken. Neem plaats. Deze heer is mijn sekretaris, mijnheer Charles Brand. Wij zullen maar met de deur in huis vallen, beste vriend. Van uw vader weet u, dat ik een goed rentmeester zoek om dit goed te beheren. Ik maak er geen geheim van, dat ik maar zelden in de gelegenheid zal zijn, hier persoonlijk te komen. Uw vader vertelde mij, dat u op de landbouwschool te Dundee gestudeerd hebt.

— Dat is zo, mylord. Ik verliet die school met het einddiploma. Ondertussen heb ik ook ekonomie en nog enige andere aanverwante vakken bestudeerd. Ik heb een half jaar praktijk, zoals mijn vader u al heeft verteld, en u zult ook de reden weten, waarom ik die betrekking verlaten heb. Als ik eenmaal mijn werkracht aan iets geef, dan wil ik dat ook zo goed mogelijk doen en vooral op het gebied van de landbouw mag men niet achterlijk blijven.

— Zo denk ik er ook over, beste Macdonald, zei Raffles. U hebt zeker uw diploma's en andere papieren bij u ? Niet, dat ik aan dergelijke zaken hecht, om de waarheid te zeggen, gaat bij mij praktijk boven alles, want alleen zij kweekt bekwame mannen, maar het is toch goed te weten, wat u alzo in uw mars heeft.

— Hier zijn de papieren, mylord, zei Henry Macdonald, terwijl hij de hand in zijn borstzak stak en er een enveloppe uithaalde, die hij Raffles toestak.

Deze opende ze, haalde er de papieren uit, las ze vluchtig door en stak de jongeman toen de enveloppe weer toe met de woorden :

— Dat alles is in orde ; wij zullen

niet veel woorden verspillen : ik wil het eens een jaartje met u proberen, Macdonald. U bent hier in de streek bekend, naar ik zie, u kent dus de grond uitstekend, u bent uit een familie van landbouwers en tuiniers en men mag dus veronderstellen, dat u verstand van uw vak hebt. Het strekt u natuurlijk tot een aanbeveling, dat u een akte hebt als veearts.

— Ik dank u, mylord, en ik hoop, dat u over mijn diensten tevreden zult zijn. Het is steeds mijn wens geweest, aan het hoofd van een niet al te groot landgoed te staan en deze bezitting leent er zich uitstekend toe om er verschillende moderne middelen tot grotere produktie op toe te passen.

— Ik zie, dat u met goede voornemens bezielde bent, Macdonald, en nu zullen wij eens over de voorwaarden spreken.

Binnen enkele ogenblikken was ook dit geregeld en tien minuten nadat Henry het vertrek was binnengekomen, was hij tot rentmeester op « Bush Grove » aangesteld. De jongeman zou over acht dagen beginnen. Hij wilde reeds vertrekken, toen Raffles hem terugriep en zei :

— Dat is waar ook, uw vader sprak net over onguere types, die men hier de laatste weken heeft zien rondzwerven. Ik hoop toch, dat het met de algemene veiligheid hier in de streek toch goed gesteld is ? Ik heb een kleine hond meegenomen, een voortreffelijke waakhond, en ik verwacht nog een paar van mijn jachthonden, maar ik zou niet graag willen, dat ik gedwongen wordt, van hun diensten gebruik te maken. Hoe staat het hier mee ?

Henry streek zich over het glanzend zwarte haar en antwoordde toen, met de eigenaardige bedachtzaamheid, die hem eigen scheen te zijn :

— Ik kan niet zeggen, mylord, dat het aantal diefstallen of inbraken, dat hier gelukkig nooit groot is geweest, in de laatste tijd vermeerderd is. Maar wel maakt men zich ongerust over het feit, dat er in slechts twee weken tijd in het graafschap Wigtown niet minder dan vijf fabrieksbranden hebben plaats gehad, waarvan twee, helaas, met een ernstige afloop, waarbij het hele gebouw ten prooi van de vlammen werd en ongeveer zevenhonderd arbeiders op straat kwamen te staan, maar ik zou niet graag beweren, dat de verschijning van die vreemdelingen en die noodlottige branden met elkaar in verband staan. Evenmin echter zou ik willen ontkennen, dat het wel toevallig is, dat die twee feiten samenvallen.

— U praat over vreemdelingen, Macdonald, maar uw vader, meen ik mij tenminste te herinneren zei, dat zij een soort Engels spraken.

— Het is in zekere zin ook Engels, mylord, het is Iers.

— Iers? herhaalde Raffles met enige bevreemding. Zijn die vreemde gasten Ieren?

— Ja, dat staat vast, mylord.

— Weet de politie iets van hun aanwezigheid in de streek af?

— De politie. Wij zijn hier niet in Londen, mylord. Op een oppervlakte van vele tientallen mijlen in het vierkant doet slechts één veldwachter dienst. Wij zijn hier op het platteland, vergeet u dat niet. De dichtstbijzijnde grote stad ligt op twee uren sporen hier vandaan. U spreekt ook over de aanwezigheid van die vreemdelingen, maar eigenlijk gezegd is die uitdrukking niet juist. Zij gaan en zij komen, nu eens hier, dan eens daar, maar meestal zien wij hen in ons dorp Donny Hill, op twintig minuten gaans hier vandaan. Daar komen zij vaak door, zonder er ooit te blijven, behalve

om nu en dan een hartige slok te nemen in de herberg.

— Ik dacht dat uw vader ook sprak over geheimzinnige pakken, die de mannen wel eens bij zich hebben, is u daar iets van bekend?

— Ja, mylord, ik heb hen daar wel eens mee zien lopen, het lijken kleine kisten, in linnen gewikkeld. Niemand weet intussen, waar die lui vandaan komen of waar zij heengaan. Meestal verschijnen zij 's avonds, want overdag worden zij maar weinig gezien. Enkele van hen schijnen te beschikken over snelle motoren en op de grote wegen in de buurt van Chapel Rossan ziet men hen ook wel eens in een auto.

— Ik weet niet wat het is, maar dit alles klinkt mij erg onaangenaam in de oren. Ik vertel u beslist geen geheim, als ik zeg, dat in de laatste tijd talrijke fabrieksbranden in Engeland zijn voorgekomen, en meermaals is het onomstotelijk vastgesteld, dat die branden het werk waren van Ieren en wel in het bijzonder van Ierse anarchisten.

Een vrij langdurig stilzwijgen volgde op deze woorden.

Brand was de eerste die weer sprak.

— Mij dunkt, dat men de politie van de aanwezigheid, het verblijf, of hoe u het dan anders noemen wilt, van deze Ieren in de streek in kennis moet stellen, zei hij. Die moet dan maar doen, wat zij het beste vindt en dat zal wel zijn, de verdachte individuen zo snel mogelijk te arresteren.

— Dat is ongetwijfeld waar, mijnheer Brand, zei Macdonald. Maar daarvoor zou zij eerst in staat moeten zijn te ontdekken, waar die mannen doorgaans verblijven, en dat is juist uiterst moeilijk. Niemand zou, bijvoorbeeld, kunnen zeggen, waar zij de nacht doorbrengen en soms lijkt het wel, alsof zij plotseling door

de grond zijn gezonken, als men hen nog vijf minuten tevoren heeft gezien.

Raffles die enige tijd in gedachten verzonken was geweest, keek nu op en vroeg :

— Is er soms nog iets anders voorgevallen, dat uw aandacht heeft getrokken ?

— Ik kan alleen zeggen, mylord, dat nog geen vier dagen geleden de politie van Port Logan bijna een kwart wagon kisten met explosieven in beslag heeft genomen, die op een klein tussenstation in de trein waren geladen. Hoe die kisten daar echter gekomen zijn, dat weet niemand met mogelijkheid te verklaren en men staat hier voor een raadsel.

— Hoezo ? Die kisten zouden toch, bijvoorbeeld, met een van de boten die van Donaghadee op Port Patrick varen, vervoerd kunnen zijn ? antwoordde Brand.

— Dat is het juist, mijnheer Brand, riep Henry uit. Dat is bijna onmogelijk. Alle havens op The Rhinns worden gedurende een paar weken uiterst zorgvuldig bewaakt, omdat zij zo dicht bij de Ierse kust liggen en er nauwelijks vijftig kilometer van verwijderd zijn.

— Maar men zou die kisten met dynamiet, of wat het anders mag zijn, wel met een krachtige motorboot op een andere plek van de kust aan land hebben kunnen brengen, meende Raffles. Op die manier zouden de anarchisten het onderzoek van de douane in een van de havens kunnen ontduiken.

— Dat moet dan ook wel zo zijn, mylord, maar dan blijft het een stout stukje, want sedert ongeveer acht dagen kruisen er in het Noorder

Kanaal dag en nacht een achttal van de snelste torpedoboten, waarvan de gezagvoerders instructie hebben gekregen, elk vaartuig buiten de gewone route aan te houden.

Weer volgde er een stilzwijgen en daarna antwoordde Brand :

— Dat ziet er allemaal verre van opwekkend uit. Ik wil mij geen oordeel aanmatigen aangaande de Ierse kwestie, ieder moet gelukkig worden op zijn manier. Maar als zekere anarchistische elementen menen, dat zij er bij winnen kunnen, door in Engeland op zo'n laaghartige, verraderlijke manier, propaganda te voeren, dan hebben zij het mis.

— Ik noem het gemene sluipmoord, mijnheer Brand, riep Henry kortaf. Want wat is het anders als een drietal met revolvers gewapende schobbejakken een station binnendringen en een Engels kapitein, maar ook zijn vrouw, zijn vrouw, hoort u, verraderlijk neerschieten ? Wat is het anders dan sluipmoord als dertig of veertig gemaskerde kerels 's nachts de kamers binnendringen van Engelse officieren en hen voor de ogen van vrouw en kinderen afslachten ? Als die anarchisten menen, op die manier voor hun rechten te moeten opkomen, dan moet hun zaak er toch wel slecht voor staan.

— Ik vrees, dat ik u wel gelijk moet geven, Macdonald, kwam Raffles op ernstige toon. De strijdwijze van deze Ierse anarchisten kan niet anders dan de afkeer en de verontwaardiging opwekken van ieder fatsoenlijk man met een hart in het lijf. Sluipmoord blijft altijd verachtelijk en afschuwelijk, om welk doel ook bedreven.

HOOFDSTUK III.

EEN VREEMDE GEBEURTENIS

Een paar dagen waren verstreken.

Voor het eerst sedert geruime tijd genoot Raffles werkelijk rust. Zijn steeds tot het uiterste gespannen zenuwen ondergingen de heilzame invloed van het buitenleven.

Iedere dag baadden de beide vrienden in zee, waarvoor zij een afstand van ruim twee kilometer moesten afleggen, iedere dag reden zij paard en iedere dag maakten zij lange wandelingen, onder het voeren van een van die gesprekken, waarin steeds het scherp vernuft en de ironische geest van de Grote Onbekende tot uiting kwamen en waarnaar Brand met het grootste plezier luisterde, ofschoon hij nog altijd het gevaarlijke sophisme van zijn enige vriend niet kon delen.

Somtijds vergezelde Henderson de beide mannen op deze wandelingen, die dan het karakter kregen van een jacht. Want de twee Gordon setters van Raffles waren aangekomen en na een dag te hebben uitgerust van de lange treinreis waren zij even vlug en geschikt voor de jacht als te voren en met hun hulp werd menige patrijs verschalkt.

De rest van de tijd werd doorgebracht met lezen, of gewoon met rusten aan de heldere beek, die op honderd passen afstand voorbij het huis stroomde.

Zij waren begonnen met wat meer aandacht de kleine, plaatselijke bladen te lezen en ook wat meer belangstelling aan de dag te leggen

voor de berichten in de Londense bladen, die op dit deel van Schotland betrekking hadden.

En het werd met de dag duidelijker, dat hier inderdaad een ernstig gevaar dreigde, des te ernstiger, omdat men er noch de ware aard, noch de omvang van kende.

De geheimzinnige Ieren had men nog maar een paar keer gezien, maar Raffles en Brand behoorden niet tot degenen, die hen op hun weg ontmoet hadden.

Wel waren zij tot twee keer toe in het dorp gezien, komende van de kant van de zee en het was Brand een raadsel, hoe zij daar waren binnengegaan, tenzij zij dwars door de akkers en de bebouwde velden waren gelopen. Dat zou toch zeker wel gezien zijn door de daar werkende veldarbeiders, want het werk op de akkers was juist in volle gang.

In die drie dagen hadden er nog twee fabrieksbranden plaats en wel in de onmiddellijke nabijheid van Port Patrick.

Een groot textielfabriek, waar ongeveer vijftienhonderd arbeiders werkzaam waren, kon slechts met uiterste inspanning gered worden, maar een fabriek van landbouwwerktuigen, niet ver daar vandaan, was in vlammen opgegaan.

En in beide gevallen werd boos opzet onomstotelijk bewezen. Men vond lege petroleumblikken, met het brandbare goedje gedrenkte lappen, half afgebrande lucifers en in de

textielfabriek zelfs een kleine hoeveelheid dynamiet, maar toch groot genoeg om het hoofdgebouw te doen instorten, als het ontploft was. Wie het er echter gebracht had, dat was iedereen een raadsel.

Het was in de avond van de derde dag, ongeveer half twaalf, en iedereen in de omtrek was al lang naar bed, om de volgende dag het werk al vroeg te kunnen hervatten, toen Raffles, die met Brand in de grote kamer gelijkvloers zat, van zijn boek opkeek en zei:

— Ik voel, dat ik vannacht de slaap weer niet zal kunnen vatten. Het buitenleven is zeker erg gezond, ik spreek het niet tegen, maar voor mensen als wij is het toch niet vrij te pleiten van een zekere eentonigheid, die niet voordelig is voor mijn nachtrust. Ik geloof, dat een flinke wandeling mij goed zal doen, ik heb mij vandaag niet genoeg vermoeid, dacht ik. Heb je zin om mee te gaan?

— Dat spreekt vanzelf.

Brand was al opgesprongen en had zijn wandelstok gegrepen.

Het weer was uiterst zacht, maar de nacht was donker, want het was nieuwe maan. Alleen de sterren fonkelden aan de hemel.

De beide vrienden verlieten het landhuis, Raffles floot zachtjes en dadelijk kwam er een ruigharige terrier aanspringen, die kwispelstaartend tegen de benen van Raffles ging opstaan, blij dat hij mee mocht. Dat was Busto, de prima speurhond, en de lieveling van zijn meester. Het drietal ging op weg.

— Mij dunk, dat wij de weg naar de zee maar moeten kiezen, zei Raffles. Het is drukken en de zeelucht zal ons misschien wat opfrissen.

— Akkoord, Edward, zei Brand. Ik maak je er echter opmerkzaam op, dat het pikdonker is en dat wij

dus tamelijk gemakkelijk kunnen verdwalen.

— Wij hoeven niets anders te doen, Charles, dan het zandpad te volgen, dat tamelijk duidelijk afsteekt tegen de omgeving en bovendien zal Busto ons de weg wel wijzen, ook al bind ik hem geen lantaarn aan de staart, zoals baron von Munchhausen dat deed met een van zijn befaamde jachthonden.

— Lijkt je een ontmoeting met de geheimzinnige individuen onmogelijk?

— Waarom zou ik dat onmogelijk achten? Ik ben er echter helemaal niet bang voor, ik heb mijn revolver in mijn zak.

— Ook ik heb zo'n wapen bij mij, Edward, maar ik zou er toch liever geen gebruik van willen maken. Ik ga uit voor een avondwandeling, niet voor een veldslag.

Onder het praten hadden de twee vrienden het brede zandpad gevolgd, dat vrij duidelijk zichtbaar was, zoals het kronkelde tusschen de akkers door.

Zij bereikten snel het kleine bos, waar het heel stil was, en waar zij, na ongeveer vijftientig minuten te hebben gelopen, het terrein van de oude mijn bereikten. Het geraas van de branding op de kust drong al als een machtig geluid tot hen door. De weg begon weer wat te stijgen en al gauw hadden zij alleen de naakte rots onder hun voeten, waar het zandpad op doodliep. Eindelijk bereikten zij de rand en gingen zitten op een reusachtig blok graniet. Aan hun voeten, ongeveer twee honderd meter lager, kookte de branding. De vloed was net opgekomen en de golven heukten woedend op de puntige klippen, die nu maar voor een klein gedeelte boven de zee uitstaken.

Heel in de verte waren op zee een paar lichten zichtbaar, waarschijn-

lijk van schepen, die naar de kleine haven van Port Logan koers zetten.

De scherpe ogen van Raffles tuurden in de duisternis over de golven heen en na enige tijd zei hij:

— Het zou niet geraden zijn, voor geen enkel schip, hier al te dicht bij de kust te komen. Als de wind maar even aanwakkerde, zou het onherroepelijk op de klippen verbrijzeld worden. De vuurtorens van Port Patrick, van Corsewall Point en van Galloway zijn niet voor niets op dit gedeelte van de Schotse kust geplaatst.

— En ik geloof zowaar, dat uit het westen een stevige bries komt opzetten, zei Brand.

— Ik vrees een storm, Charles, antwoordde Raffles. Het is te warm geweest in de laatste dagen, dat moet zich wel wreken.

Inderdaad kwam er een sterke wind opzetten en het geraas van de branding op de klippen werd steeds sterker.

Bijna een uur hadden de beide vrienden op dezelfde plek gezeten, nu en dan wat pratend, toen Raffles, die de blik op de zee gevestigd hield, ineens uitriep:

— Kijk eens daar, nee, iets meer naar rechts.

— Lichten op zee.

— Ja, en van een tamelijk groot vaartuig, op ongeveer twee mijlen uit de kust. Maar wat is dat nu, het laat een zoeklicht werken.

Raffles had goed gezien; het vaartuig, dat hij net had opgemerkt, had een sterk zoeklicht aan boord, dat op dit ogenblik zijn stralen uitzond over de golven van het Noorder Kanaal.

— Waar kan dat voor dienen? riep Brand verbaasd uit.

— Ik geloof, dat ik het al weet, gaf Raffles ten antwoord. Het is een oorlogsschip, een torpedojager van de grootste type. Alleen oorlogs-

schepen of vaartuigen van de havenpolitie mogen een zoeklicht voeren. En als je soms mocht twijfelen, luister dan maar.

Een dof geluid had geklonken boven het geraas van de branding uit, een ondeelbaar ogenblik nadat een vurige straal uit het donkere lichaam van het oorlogsschip was geschoten.

Er was geen twijfel mogelijk, het geheimzinnige schip had een kanonschot afgevuurd.

— Een nachtelijke oefening misschien? vroeg Brand verbaasd.

— Een oefening? Dat dacht je. Het is bittere ernst. Kijk maar, daar in de lichtkegel van het zoeklicht.

— Een schip, riep Brand opgewonden.

— Ja, een tamelijk grote motorboot, die in vliegende vaart op de kust aanhoudt. Daar was ongetwijfeld dat waarschuwingsschot voor bestemd.

— Maar zij zal te pletter lopen op de rotsen, ging Brand verder. Zijn de opvarenden dan stapelgek?

— Dat moet wel zo zijn, want op deze plek is nergens een baai, of een inham, groot genoeg om er zelfs een sloep te bergen, antwoordde Raffles. Je kunt het evengoed weten als ik, want gisteren bij eb hebben wij een urenlange wandeling langs de voet van de rotsen gemaakt. Overal stijgt de granieten muur bijna loodrecht uit zee.

— En toch komt die boot regelrecht hierheen, antwoordde Brand, die bleek van opwindning en schrik was geworden.

Op hetzelfde ogenblik dreunde een tweede schot over de golven en ditmaal was het duidelijk voor de motorboot bestemd.

Het kleine vaartuig was gemakkelijk zichtbaar in de verblindend witte lichtkegel van het zoeklicht, en de granaat was op nog geen vadem voor de motorboot in het water

geslagen, dat tot een huizenhoge fontein opschoot.

Maar de motorboot zette onverstoorbaar haar weg naar de kust voort; binnen enkele minuten moest zij te pletter lopen op de puntige rotsen.

De torpedojager echter durfde de achtervolging niet verder voort te zetten; de kapitein begreep het gevaar maar al te goed.

En langzamerhand werd de motorboot minder goed zichtbaar in het licht van de schijnwerper, daar zij snel van de torpedojager afvoer, die was bijgedraaid en het vluchtende vaartuig nog een paar granaten achterna zond, die echter geen doel troffen.

Een ogenblik later was de motorboot buiten gevaar, want zij was nu aan boord van de torpedojager niet meer zichtbaar.

Op het vaartuig zelf had men nu echter ook een sterk zoeklicht ontstoken, dat een ogenblik naar alle kanten draaide.

Instinctmatig hadden de beide vrienden zich snel op de buik geworpen, achter het rotsblok, en nauwelijks lagen zij in die houding, of de straal van het zoeklicht zwaaide over hen heen, om daarna weer op de rotswand te worden gericht.

Voorzichtig keken de beide vrienden over de rand. Zij zagen het licht nog even en meenden ieder ogenblik het gekraak te horen van het ongelukkige vaartuig, dat op de klippen stuk werd geslagen.

Tot hun verwondering hoorden zij echter helemaal niets, behalve het geraas van de branding, dat ieder ogenblik heviger werd, daar de wind hand over hand toenam, die op dit ogenblik tot weinig minder dan een storm was aangewakkerd.

Raffles waagde zich nog een stukje naar voren, en hees zich op tot

een vooruit springend gedeelte van de rots, vanwaar hij het smalle strand bijna in zijn geheel kon overzien. Onduidelijk tekenden zich daar beneden de omtrekken af van de klippen, en helder stak de brede rand sneeuwwit schuim af tegen de omringende duisternis. Maar van de motorboot was totaal niets meer te bespeuren. Het was alsof zij plotse-ling in het niet was opgelost.

Heel in de verte, nu op ongeveer drie mijlen uit de kust, was de torpedojager te zien, maar speciaal door zijn lichten, want de romp was nauwelijks zichtbaar.

Raffles bleef nog enige minuten in de duisternis turen, en luisterde met de grootste aandacht, in de stellige verwachting, dat hij wel gauw hulpgeroep zou horen, maar hoe hij ook tuurde en luisterde, hij hoorde niets.

Toen kroop hij langzaam naar Brand terug, bracht zijn mond aan het oor van de jongeman, om het gebulder van de branding te kunnen overschreeuwen, en riep:

— Daar begrijp ik absoluut niets van. Ik zie niets meer van de motorboot, het is alsof zij helemaal nooit bestaan heeft.

— Maar hoe is dat mogelijk? schreeuwde Brand terug. De opvarenden moeten omgekomen zijn, en de motorboot moet versplinterd zijn tegen de klippen.

— Over een half uur wordt het licht, Charles, begon Raffles weer. Heb je zin om de dageraad hier af te wachten? Dan kunnen wij zien wat er van de zaak is, ik kan niet ontkennen, dat mij dit geheimzinnige voorval sterk interesseert.

— Zo is het ook met mij, Edward, en ik denk ook niet weg te gaan vóór het daglicht mij in staat heeft gesteld te zien, wat er van die spookachtige motorboot geworden is.

HOOFDSTUK IV.

GEHEIMEN VAN AARDE EN ZEE

De beide vrienden waren nu achter de hoge rots gaan zitten, om wat meer beschermd te zijn tegen de felle wind, die uit de zee kwam aanstormen.

Van tijd tot tijd kwamen zij er achter te voorschijn, om te kijken wat de torpedojager deed.

Het vaartuig kruiste op veilige afstand van de kust, wat te zien was aan het telkens wisselen van de kleur van de lichten. Nu eens was het bakboord, dan weer het stuurboordlicht naar de kust gericht. Het oorlogsschip was iets naderbij gekomen, zover het dit maar durfde, en nu en dan werd opnieuw het zoeklicht in werking gesteld, dat in een brede boog langs de kust zwaaide, blijkbaar met het doel de opvarenden in de gelegenheid te stellen, iets te ontdekken van de kleine motorboot.

Langzaam verstreken de minuten, en tegen halfdrie begon de hemel zich in het oosten rose te kleuren.

Nog een kwartier, en het zou dag zijn. Maar al vijf minuten later was het licht genoeg, om de zee van de lucht te kunnen onderscheiden, en de beide vrienden kropen dan ook weer naar de rand van de klip, en tuurden naar beneden. De vloed was nu op zijn hoogtepunt, en wanneer er op de kust een schipbreuk had plaats gehad, dan zouden de beide mannen ongetwijfeld brokstukken hebben moeten zien, van het wrak geslagen vaartuig. Er was

echter niets te zien, niets dan de omtrekken van de klippen, die gedeeltelijk boven de goiven uitstaken, niets dan de brede rand schuim, niets dan de kokende golven.

Snel werd het nu lichter, en om kwart voor drie trof een glinsterende groene straal voor een ondeelbaar ogenblik de ogen van de beide vrienden, het eigenaardige natuurverschijnsel, dat men bij gunstige omstandigheden 's avonds en 's morgens kan waarnemen, net op het moment dat de zon boven de kim verrijst, of in zee verdwijnt.

Het was nu zo licht, dat zij zonder enige inspanning mijlen ver konden zien, want de lucht was heel helder; het was alsof de stevige bries de wolken weer had verjaagd, die in het begin van de nacht de hemel hadden bedekt.

Op twee en een halve mijl afstand kruiste de torpedojager nog altijd onafgebroken heen en weer.

Daar men daarginds zelfs met de beste kijker, de twee mannen onmogelijk zou kunnen zien, of althans niet kon herkennen, waagden Raffles en Brand zich weer tot dicht aan de rand van de klip en onderzochten de omtrek, maar voornamelijk de zee op twee honderd meter onder hen. Wel een kwartier lang bleven zij zo in gebukte houding uren, maar vergeefs, van een schipbreuk was niets te zien.

— Dit is een hele vreemde geschiedenis, Edward, zei Brand. Ik

begrijp absoluut niet, wat ik er van denken moet.

— Ik geef toe, dat het ook voor mij een raadsel is, zei Raffles. Die motorboot kwam blijkbaar uit Ierland en zij werd met zoveel zekerheid bestuurd, dat het de indruk maakte, alsof zij opzettelijk juist op deze plek van de kust aanhield, maar dan vraag ik alleen: waar is die boot gebleven? Op die vraag wil ik een antwoord hebben, Charles, en daarom stel ik je voor, vanmiddag bij eb nogmaals naar het strand af te dalen, en deze keer precies de kust te onderzoeken.

— Altijd goed, Edward, riep Brand direkt uit. Ik ben minstens even nieuwsgierig als jij naar de verklaring van dit raadsel.

— Goed zo. Dan zullen wij nu maar naar huis gaan en rustig gaan slapen, het geeft niets ons te overhaasten.

En zo aanvaardden de beide vrienden de terugtocht, waarbij zij weinig spraken. Zij hadden het landhuis bijna bereikt, toen Raffles Brand plotseling bij de arm greep en hem opzij trok achter een dicht bosje, naast de zandweg.

Enigszins verbaasd, wilde Brand een verklaring vragen, toen Raffles de vinger op de lippen drukte en hem zo het zwijgen oplegde.

Nauwelijks waren zij daar enige sekonden verborgen, of Brand zag door het dichte gebladerte heen enige mannen naderen, die hun schreden blijkbaar naar de kust richtten. Het waren drie personen, allen donker van uiterlijk, tamelijk goed gekleed, en waarvan er één een kleine, vierkante kist onder de arm had. Zij liepen haastig en zwijgend voorbij, zonder links of rechts te kijken.

Raffles wachtte tot zij weer helemaal uit het gezicht waren, en zei toen op zachte toon:

— Als ik mij niet vergis, Charles,

dan hebben wij net enige staaltjes onder de ogen gehad van die «verdachte individuen» waar Macdonald en zijn zoon over spraken.

— Wat? Zouden het anarchisten geweest zijn? kwam Brand verwonderd. Waarom zijn wij hen dan niet onmiddellijk gevolgd, om te zien waar zij blijven?

— Omdat het klaarlichte dag is, en omdat ik niet graag een kogel tussen de ribben zou krijgen, Charles. Het zal je wel bekend zijn, dat die heren heel vlug zijn met de revolver, en dat de meesten van hen uitstekend met dat wapen weten om te gaan. Bovendien verliezen wij er niets mee, als wij wachten. Wij zullen de plek, waar wij ons thans bevinden, goed onthouden, wij zullen vanmiddag Busto meenemen, en die zal het spoor nog wel kunnen vinden. Het is te gevaarlijk, met ons beiden, die mannen nu te volgen en daar wij nog niet zeker weten of zij wel werkelijk diegenen zijn voor wie zij worden aangezien, kunnen wij ook bezwaarlijk van onze eigen revolver gebruik maken.

Hierop legden de twee vrienden de korte afstand af, die hen nog van het landhuis scheidden, en gingen direkt naar bed.

Om tien uur echter waren zij weer present, ontbeten snel, en brachten daarop Henderson met enkele woorden op de hoogte van wat zij die nacht gezien hadden.

De brave reus zou meegaan bij hun onderzoekingsstocht, en ook Busto, de schrandere terrier, zou van de partij zijn. De drie mannen voorzagen zich ditmaal allemaal van hun revolvers, daar men nooit kon weten, wat er zou kunnen gebeuren, en om half elf al togen zij opnieuw op weg, maar nu volgden zij een andere richting.

Na een half uur te hebben gelepen, bereikten zij een vrij brede

grindweg, die langzaam daalde en eindelijk op het strand uitkwam, ongeveer een mijl of drie ten zuiden van de plek, waar Raffles en Brand die nacht gezeten hadden en getuige waren geweest van de geheimzinnige verdwijning van de motorboot.

De kentering was juist ingetreden, en het strand was op zijn breedst.

Brand, die zijn kijker had meegenomen, richtte die direkt op de zee, maar van de torpedojager was geen spoor meer te ontdekken. Blijkbaar had het oorlogsschip zich weer teruggetrokken, daar de kapitein het nutteloze had ingezien van zijn pogingen, het onderzoek nog verder voort te zetten.

De drie mannen, met Busto op hun hielen, begonnen hier het strand in de richting van het landhuis af te lopen, opletten om zich heen kijkend. De kustlijn had hier een grillige vorm, en het strand was herhaaldelijk doorsneden door tamelijk diepe geulen, die vol zeewater stonden, zodat zij genoodzaakt waren er met een flinke aanloop over heen te springen, of wel er door heen te waden, na schoenen en sokken te hebben uitgetrokken.

Zo bereikten de drie mannen tenslotte het punt waar Raffles en Brand de nacht te voren, twee honderd meter hoger, op de uitkijk hadden gestaan. De vloed begon al weer langzaam op te zetten. Het strand was op deze plek gemakkelijk herkenbaar aan het reusachtige rotsblok op de top van de klip, waarachter de beide vrienden zich verborgen hadden, ongeveer dertig meter breed, en het was duidelijk, dat de golven, wanneer de vloed op zijn hoogst was, de rotsmuur bereikt moesten hebben.

De drie mannen tuurden scherp zeewaarts, maar ook hier konden zij niet het minste spoor ontdekken, dat op een schipbreuk wees. Wel merk-

ten zij direkt op, dat de gordel van klippen juist op dit punt een inzinking had, een soort zadel, zoals het in de bergsport heet, dat op dit ogenblik zo goed als droog was, en bij vloed als het ware een vaargeul vormde, bruikbaar voor een niet te groot schip. Het werd nu althans duidelijk, dat de geheimzinnige motorboot waarschijnlijk van die geul gebruik had gemaakt.

Maar al was dit zo, een paar vademmen verder had zij dan toch tegen de voet van de hoge rotsmuur verbrijzeld moeten worden.

Plotseling slaakte Henderson, die zich had omgewend, een luide kreet.

— Een grot! riep hij uit.

Dadelijk wendden Raffles en Brand zich in de richting, die de reus aanwees. Daar, op negentig voet achter hen, gaapte inderdaad een opening in de rotsmuur. Het was de ingang van een hol, blijkbaar van grote afmeting, dat de vorm had van een geweldige koetspoort, met een rond gewelf, en aan de basis ongeveer vijftien meter breed, waar een schip tamelijk gemakkelijk kon binnenvaren, tenminste wanneer het bestuurd werd door een vaardige hand.

Bij vloed zou de hoogte van het hol ongetwijfeld met enige meters afnemen, maar dan was de doorvaart toch nog ruim genoeg, om een zo klein schip als een motorboot van een paar ton doorgang te verlenen.

Raffles en Brand hadden elkaar een ogenblik zwijgend aangekeken; voor een deel was het geheim al opgelost. Zij hoefden er geen ogenblik aan te twifelen, of de kapitein van de motorboot was de nacht te voren dit hol, waarvan hij het bestaan ongetwijfeld moest kennen, binnengevaren.

Men kon het op dit ogenblik droogvoets bereiken en de drie mannen aarzelden dan ook geen ogen-

blik, maar richtten er hun schreden heen, niet eerder echter, dan nadat zij zich verzekerd hadden, dat hun revolvers onder het bereik van hun hand waren. Zij hadden de afstand snel afgelegd, en stapten het hol binnen. Al gauw verbreedde dit zich, en het werd naar alle schijn ook hoger, ofschoon dit moeilijk te zien viel, daar de duisternis hand over hand toenam, naarmate de drie mannen zich van de ingang verwijderden. Raffles had de hond aangeliend, en hij was er nu zeker van, dat zij niet onverwachts zouden kunnen worden verrast, daar Busto lang van te voren het minste teken van onraad zou opmerken. Voorzichtig voorwaarts sluipend, drongen de drie mannen hoe langer hoe verder het hol binnen, waar het zo donker werd, dat zij geen hand voor ogen meer konden zien.

— Nu begrijp ik, waarom de opvarenden van de motorboot tot het laatste ogenblik hun zoeklicht hebben laten werken, zij moesten de ingang van het hol precies bepalen, zei Brand zacht fluisterend.

Daar uit de hond nog echt niet bleek, dat hij onraad bespeurde, waagde Raffles het er op zijn krachtige zaklantaarn aan te knippen, die de duisternis verjoeg. De bodem hield sedert enige ogenblikken, hetgeen te bespeuren viel aan de inspanning die de drie onderzoekers zich moesten getroosten bij het verder gaan. Zij legden nog ongeveer vijftig passen af, toen Busto onrustig begon rond te snuffelen en de oren spitste. Hij gromde zachtjes, maar een enkel gefluisterd bevel van Raffles was voldoende, om hem te laten zwijgen. Raffles deed onmiddellijk zijn lantaarn uit.

Een ogenblik bleven de mannen in de tastbare duisternis bij elkaar staan, en toen sprak Raffles zacht:

— Wij zullen verder gaan, door

langs de wand te tasten, en de vrije hand op elkaars schouders te leggen. Ik wil zien waarom Busto zo onrustig is.

De drie mannen hadden steeds een van de zijwanden gevolgd, en konden dus snel verder gaan. Raffles ging voorop, daarop volgde Brand, en Henderson sloot de kleine stoet.

Het hol scheen zich honderd passen verder om te buigen, want plotseling ontdekten de drie mannen bijna gelijktijdig een zwak schijnsel, dat zij eerder hadden moeten zien, als deze zonderlinge onderaardse tunnel volkomen recht was geweest.

Voorzichtig steeds langs de wand tastend, slopen zij verder.

Een ogenblik later konden zij zien, waarvan het schijnsel afkomstig was; het werd uitgestraald door een grote scheepslantaarn, geplaatst naast een groot zwart voorwerp, dat niets anders bleek te zijn dan de verdwenen motorboot.

Zij lag hier gewoon op het zand, en zou bij de eerstvolgende vloed weer worden opgelicht.

Vaag waren een twaalfstal gedaanten te onderscheiden, die in het schijnsel van de lantaarn druk in de weer schenen te zijn rondom het vaartuig, dat ongeveer in het midden van het hol lag.

De beide vrienden gingen voorzichtig nog een tiental passen verder, en ineens stonden zij aan het begin van een zijtunnel, veel smaller dan het grote hol, nauwelijks twee meter hoog en even breed, en die ongeveer een meter boven de bodem van het hol begon.

— Wat is dat voor een opening, welke mijn hand hier voelt? vroeg Brand fluisterend.

— Het uiteinde van een tunnel, Charles, en wel van een mijnschacht. De plek, waar wij nu staan, is niets anders dan een deel van de uitge-

putte en sedert een halve eeuw verlaten steenkolenmijn van Port Patrick.

— En dat zouden die mannen daarginds weten?

— Daar hoef je niet aan te twijfelen. Zij weten waarschijnlijk nog heel wat meer, onder andere ook de weg, hoe zij dit hol weer kunnen verlaten, zonder hun voeten nat te maken, ook al is de vloed op zijn hoogst. Wij kennen die weg echter niet, en daarom geloof ik, dat wij er het verstandigst aan doen, nu maar weer terug te keren, want over een uur zullen de golven de ingang van de grot bereikt hebben.

— Maar laten wij die kerels daar ginds maar rustig hun gang gaan, mylord? wilde Henderson weten, die van strijd lust scheen te blaken.

— Ja, James, antwoordde Raffles kortaf. Ten eerste vormen zij een grote overmacht, ten tweede kennen zij dit gebied op hun duimpje, wat een heel groot voordeel is, en ten derde geloof ik niet, dat er veel van hen te halen zal vallen.

— Maar als het Ierse anarchisten zijn, mylord, dan zijn het de bitterste vijanden van ons Engelsen, merkte Henderson op.

— Dat ontken ik niet, James, maar toch, de strijd is te ongelijk, wij zouden het onderspit moeten delven. De omstandigheden zijn voor die lui te gunstig. Ik zeg je nogmaals, dat wij niets verliezen met wachten, en daarom gaan wij nu terug.

De drie mannen gingen de weg terug, en na een half uur ongeveer hadden zij de uitgang van de grot weer bereikt.

Brand zag deze situatie niet zonder schrik, en vroeg:

— Zou je mij eens willen zeggen, Edward, hoe wij hier weer wegkomen? Het is een uur lopen tot op het punt waar de grindweg begint.

— Vijf minuten hier vandaan, Charles, is een plek, waar de rotsen wel te beklimmen zijn, naar ik gezien heb. En wij zullen ons wat moeten inspannen, dat is alles. Ik zelf zou niet graag gedwongen worden de vloed hier op dit strand af te wachten.

Inderdaad bereikten de mannen vijf minuten later een laag gedeelte van de rotsmuur, die hier ongeveer dertig meter hoog was, en niet zo steil, of men kon hem met enige moeite wel beklimmen. Raffles nam Busto op zijn schouder, en gaf het voorbeeld. Zich vastklemmend aan de uitstekende rots punten, klauterde hij naar boven, en tien minuten later had hij al de top bereikt, waar Brand en Henderson even later bij hem kwamen.

Zij zaten daar even hijgend bij elkaar en toen vroeg Brand:

— Wat doen wij nu?

— Wachten, antwoordde Raffles lakoniek.

— Waarop?

— Op het ogenblik dat de vloed op zijn hoogst is.

— Waarom?

— Om eens te zien wat de mensen van de motorboot zullen uitvoeren. Wij kunnen nu trouwens wel een wandeling over de toppen van de rotsen maken, want er zullen wel minstens twee uren verstrijken, voor het water de plek bereikt, waar de motorboot nu ligt.

Aldus werd gedaan, en na een tamelijk vermoeiende tocht van twee uren, die echter op het gebied van natuurgenet weinig opwindends opleverde, daar de bodem hier woest en kaal was, keerden de drie mannen weer naar dezelfde plek terug.

Henderson pakte zijn grote rugzak uit, en men zette zich aan een eenvoudige maaltijd, besproeid met een beker wijn.

Zij zaten op een plek, vanwaar zij

de ingang van de grot net konden zien, en Brand had nauwelijks een paar happen genomen, toen hij uitriep:

— Daar komt de motorboot!

Inderdaad, juist op dat ogenblik voer een motorboot tamelijk snel en door vaste hand bestuurd, de grot uit, koos zich haar weg tussen de klippen door, en voer zeewaarts.

HOOFDSTUK V

VERDERE ONDERZOEKINGEN

De drie mannen hadden zich direkt plat op de grond laten vallen, daar zij wel wisten, dat hun lichaam duidelijk tegen de lucht zou afsteken, en keken in die houding naar de snel wegvarende boot, die blijkbaar van plan was in schuinse richting het Noorder Kanaal over te steken, om op een of andere plek van de Ierse kust opnieuw het anker uit te werpen.

Al gauw was de snel varende motorboot maar als een kleine punt aan de horizon te zien, en de drie mannen konden nu verder eten.

Zij aten enige tijd zwijgend, ieder in zijn eigen gedachten verdiept, totdat Brand begon:

— Ik gaf een lief ding, als ik wist, hoe die lui, ik durf er nu wel een eed op te doen, dat het de anarchisten zijn, uit die onderaardse grot de begane grot bereiken.

— Dat zullen wij gauw genoeg weten, Charles, want wij gaan het onderzoeken, antwoordde Raffles bedaard. Maar nu kan ik je al wel zeg-

gen, dat wij net in de verlaten kolenmijn van Port Patrick gestaan hebben, en dat het niet anders dan natuurlijk is, dat deze mijn niet een, maar verscheidene uitgangen heeft. Wij zelf hebben er al een van gezien, die met een rond plankier was afgedekt, maar er zullen nog schachten genoeg zijn, waarbij die voorzorg niet is genomen, bijvoorbeeld omdat zij in schuinse richting naar het binnenste van de aard lopen.

— Je wilt dus die grot gaan onderzoeken? riep Brand uit.

— Ongetwijfeld. Zij is nu blijkbaar verlaten, gevaar bestaat er dus niet meer, en wie kan zeggen wat wij er vinden. Anarchisten hebben heel veel geld nodig, en het zou mij een waar genoegen zijn, die heren daarvan te ontlasten. En waar zij een weg hebben weten te vinden, daar zullen wij hem ook wel ontdekken.

— Wanneer wil je dat plan ondernemen? vroeg Brand, na enige ogenblikken te hebben gezwegen.

— Zo gauw mogelijk, bij de eerstvolgende kentering, dat wil zeggen over drie uren. Het water is dan al weer aan het afnemen, en zodra de ingang van de grot bloot komt, zullen wij er binnen dringen. Wij hebben dan net zes uren tijd, om, in geval wij geen andere uitgang kunnen vinden, de grot weer langs dezelfde weg te verlaten. Wij hebben dus nog een uur voor ons, en zullen die gebruiken om van het landhuis te gaan halen wat wij misschien nodig hebben, in de eerste plaats een paar krachtige zaklantaarns, een voor jou en een voor Henderson, verder een rol stevig touw met knopen en nog andere dingen, die misschien nodig blijken.

De maaltijd werd nu haastig beëindigd, en de drie mannen gingen op weg naar het landhuis, waar zij het nodige voor de tocht bij zich staken.

Ze keerden vervolgens naar dezelfde plek terug, waar zij tegen een rots waren opgeklauterd, en waar dus ook de afdaling geen grote moeilijkheden zou opleveren, en ook nu werden zij vergezeld door Busto, die zijn veilig plaatsje op de schouder van zijn meester weer zou innemen, daar de kleine hond zeker niet in staat zou zijn geweest, op eigen krachten naar beneden te klauteren.

Men wachtte echter nog enige tijd, want nog altijd klotsten de golven in de ingang van de grot, en het zou onmogelijk zijn, het hol onder deze omstandigheden binnen te gaan, daar Raffles niet te beschikken had over een vaartuig.

Maar eindelijk brak dan toch het ogenblik aan, waarop ook de voorste rollers het hol niet meer bereikten. Het tijdstip om te handelen was aan gebroken. De afdaling begon met alle voorzichtigheid, want een misstap kon hier de dood betekenen.

De drie mannen bereikten nu het

strand, dat op enige meters weer droog was, en volgden dit, de voet van de rotsmuur houdend, waarbij zij een paar keer over de nog vochtige glibberige klippen moesten klimmen, om de golven te ontwijken. Zo bereikten zij de ingang van het hol, en stapten er onversaagd binnen, nadat Raffles op zijn horloge had gekeken.

Wilden zij niet door het water opgesloten worden, dan zouden zij hun tocht binnen zes uren hebben moeten voltooien, en langs dezelfde weg weer teruggaan, of een andere uitweg hebben moeten vinden.

Het zand, net door het zeewater overspoeld, was vooral bij de ingang van het hol nog vochtig, en de voet zonk er tot bij de enkel in, maar dit werd gaandeweg beter, naarmate de drie onderzoekers de grot dieper binnendrongen, en de bodem langzaam begon te stijgen.

Daar zij voorzichtig, maar zo snel mogelijk hadden gelopen, bereikten zij binnen twintig minuten de plek, waar de richting van de ontzaglijke tunnel, die hier minstens achttien meter hoog was, veranderde.

Uit voorzorg hadden zij, alvorens de hoek om te slaan, als men tenminste die naam mocht geven aan de flauwe bocht, die de tunnel hier beschreef, hun krachtige elektrische zaklantaarns uitgedaan, maar deze voorzorg bleek overbodig te zijn, want er was niets in het hol te zien.

Toen de drie mannen zich omkeerden, zagen zij heel in de verte een schemerachtig schijnsel, daar, waar het daglicht tot op een paar honderd meter in de grot doordrong.

Zij luisterden, maar alles was doodstil, een angstwekkende, spookachtige stilte, absoluut niet te vergelijken met de stilte, die boven de begane grond heerste, en die toch nog altijd enig gerucht kent; het geritsel der bladeren, een ver stads-

rumoer, het ruisen van de wind, de kreet van een vogel.

Na gedurende enige minuten ingespannen te hebben geluisterd, knipten de drie mannen hun lantaarns weer aan, en gingen verder.

Het krachtige schijnsel vulde nu de tunnel tot in de uiterste hoeken, verlichtte hier de ingang van een dwarsgang, daar een diepe nis, daar weer een vooruitspringend gedeelte van de wand.

Maar het einde van deze zonderlinge, door de natuur gevormde tunnel was niet te zien.

Een ogenblik later hadden de ontdekkingsreizigers, want zo mocht men hen inderdaad wel noemen, de plek bereikt, waar de motorboot op het droge had gelegen.

De indruk van de kiel was nog duidelijk te zien, evenals de diepe voetstappen van de opvarenden, die blijkbaar met een gezamenlijke krachtsinspanning de boot in het water hadden moeten duwen, dat misschien ditmaal niet ver genoeg was gekomen, om het vaartuig vlot te maken, wat echt niet te verwonderen was, daar de wind sedert de ochtend weer in kracht was afgenomen, en de golven dus niet zo ver de grot hadden kunnen injagen.

Twintig passen verder waren nog de sporen te zien van een soort kampvuur, en enige lege blikjes toonden aan, dat de Ieren hier hun maaltijd hadden gebruikt.

De drie mannen hielden zich hier echter niet op, maar drongen verder het hol binnen. Plotseling stond Raffles, die vooraan liep, stil, en slaakte een kreet van verbazing en bewondering. Hij stond aan de voet van een soort natuurlijke trap, die in de wand van het hol was uitgehouwen, en die met grillige bochten omhoog steeg; om zich tenslotte in het donker te verdwijnen.

Deze trap, die aan de voet bijna

zes meter breed was, bestond uit treden van verschillende afmetingen; hier was hij bijna drie voet hoog en slechts een voet breed, daar weer bedroeg de hoogte nauwelijks enige decimeters, maar de breedte daarentegen tien of twintig maal zoveel.

Brand en Henderson waren komen toelopen, en alle drie stonden zij een ogenblik in bewondering verzonken voor dit gewrocht van de natuur, verlicht door het schijnsel van hun lantaarns, en waarvan de wanden, uit leisteen bestaande, glinsterden als zilverpalletten.

— Hoe zou deze trap wel gevormd kunnen zijn, mylord? vroeg Henderson zacht en op nieuwsgierige toon.

— Ik vermoed, dat deze eigenaardige trap al duizenden eeuwen hier in de ingewanden van de aarde moet bestaan. Natuurlijk is hij niet het werk van mensen geweest. Ik denk, dat bij de vorming van de tertiaire laag, het gesteente hier geweldig is samengeperst, waar zich tegelijkertijd een waterstroom een doortocht heeft gebaad door een spleet in de bovenste aardkorst, die zich in de gloeiende massa deze weg heeft weten uit te graven. Denkelijk is ook de tunnel zelve het werk van die onderaardse stroom, die in de loop der eeuwen is opgedroogd, maar waarvan wij hier nog het spoor aanwezig vinden.

Hij wendde zich tot Brand en vervolgde:

— Je zult wel genoeg verstand hebben van de delfstofkunde, beste Charles, om mij gelijk te geven als ik zeg, dat wij ons hier reeds in het gebied van de oude kolenmijn bevinden, die tot aan de laatste ader is geëxploiteerd. Wat je hier ziet is leisteen en schilfer, met ontzaglijke kracht samengeperst, en waarin het houweel van de mijnwerker de

steenkool heeft weggebroken, die, zoals je natuurlijk zult weten, niets anders is dan met uiterste kracht ineengeperst, verkoold hout. Wij zullen deze trap eens opgaan: het zal mij echt niet verwonderen, wanneer wij zo dezelfde weg volgen, die de anarchisten altijd gaan, wanneer zij naar de oppervlakte van de aarde gaan. Mochten wij ons vergissen, dan kunnen wij altijd nog op onze schreden terugkeren.

— En als wij verdwalen? vroeg Brand.

— Die kans mogen wij inderdaad niet onderschatten. De mijn van Port Patrick was heel uitgestrekt, de gangen, tunnels en schachten kruisten elkaar in alle richtingen; als wij het ongeluk hadden hier de weg kwijt te raken, dan zou een vreselijke hongerdood ons wachten. Wij zullen echter maar eens beginnen met de trap te beklimmen, wie weet vinden wij daarboven wel een aanwijzing, die ons kan dienen om de weg te vinden.

De beklimming van de trap begon. De drie mannen hadden hun lantaarns met een haak op hun borst bevestigd, om hun handen vrij te hebben. Wat Busto betreft, wanneer de treden wat al te hoog waren, moest hij er op worden getild, maar hij scheen de onderneming als een buitengewoon pretje te beschouwen, want hij liep voortdurend kwispelstaartend op en neer.

Naar schatting was de trap ongeveer dertig meter hoog, en hij bleek uit te lopen op een soort portaal, waarop straalsgewijze een zestal mijngangen uitliepen.

Want dat zij dit waren geweest bleek overduidelijk; nog waren overal de gecreosoteerde schoorbalken en de planken beschoelingen te zien, waar de wanden van deze gangen steeds worden beveiligd, om instorting van het gesteente, nadat de

mijnader is losgehakt, zoveel mogelijk tegen te gaan.

De drie mannen hadden elkaar eens aangekeken, en Henderson vertolkte ieders gedachte, toen hij uitriep:

— Dat is een kwaad ding, mylord. Welke van die zes gangen is nu de goede?

— Ik zou het je niet kunnen zeggen, James, om de even eenvoudige als afdoende reden, dat ik het ook niet weet, antwoordde Raffles glimlachend. Ik ben bang dat wij de empirische methode moeten volgen, dat wil zeggen, dat wij ons best moeten doen een oplossing te vinden door telkens opnieuw proberen; wij zullen dus maar beginnen met de eerste gang links in te gaan, en te zien waar die heen loopt. Wanneer wij absoluut geen zijwegen inslaan, dan kunnen wij in ieder geval, mocht de eerste poging mislukken, zonder gevaar voor verdwalen, op onze schreden terugkeren. Op weg, vrienden.

Zonder aarzelen gingen de drie mannen de eerste tunnel aan hun linkerhand binnen.

En wanneer zij gelet hadden op Busto, zouden zij zich misschien nog eens bedacht hebben, want de hond scheen weinig zin te hebben, die duistere gang in te gaan, en hij volgde dan ook aarzelend.

De gang was tamelijk regelmatig gevormd, en het gecreosoteerde hout van de beschoelingen, dat de moeite van het weghalen niet zou hebben beloond, was nog in tamelijk goede staat.

De mannen moesten voorzichtig lopen, want het duurde niet lang of hun voeten kwamen in aanraking met de dwarsliggers van het smalspoor, waarover indertijd kipwagentjes hadden gelopen, met de hand voortgeduwd, of door een ponny getrokken, die de losgemaakte steenkolen naar de liften van de mijn-

schachten moesten brengen.

— Wij zijn hier in een van de hoofdgaanderijen, zei Raffles na enige tijd. Er zijn er genoeg, waarin een man slechts gebukt kan gaan, en waarin hij alleen maar kan werken en de steenkolen loshakken, door zich op de rug uit te strekken.

De drie mannen zetten hun tocht voort, en na ongeveer een kwartier te hebben gelopen, konden zij plotseling niet verder, zij hadden de zool van een mijnput bereikt.

Deze schacht was in loodrechte richting in de aarde geboord, en toen de mijn nog in werking was, werd daar de steenkool, in de gangen losgehakt, in grote manden omhoog getakeld aan touwen, die over sterke trommels liepen, om daar boven in de wachtende kipkarren te worden uitgestort.

— Wij zullen onze lantaarns eens doven, vrienden, en zien of wij misschien het bovenste uiteinde van de mijnput kunnen zien, zodra onze ogen weer aan de duisternis gewend zijn.

Het schijnsel van de lampen doofde uit, en opnieuw werden de drie mannen door een volmaakte duisternis omringd.

Nee, toch niet totaal, want toen binnen enkele tellen hun ogen aan de duisternis gewend waren, zagen zij heel hoog boven hun hoofd een zwak schijnsel; dat was het daglicht, dat gedempt in het bovenste gedeelte van de put doordrong, tegengehouden door het struikgewas, dat rondom de randen van de schacht was opgeschoten.

Een ogenblik keken de drie mannen naar dit flauwe licht, en toen zei Raffles:

— Ik schat de hoogte van deze put op minstens honderd meter. De wanden zijn loodrecht, en volkomen glad. Geen spoor van een ladder. De put heeft blijkbaar uitsluitend ge-

diend, om er de steenkool uit naar boven te halen, of als er inderdaad ladders geweest zijn, dan zijn zij met het verlaten van de mijn weggehaald. Het is dus, lijkt mij, absoluut buitengesloten, dat de geheimzinnige opvarenden van de motorboot door deze put naar boven zijn geklauterd, want waar zouden zij de ladder vandaan hebben moeten halen, lang genoeg om de rand te bereiken.

— Er lopen nog meer gaanderijen op deze put uit, mylord, klonk de stem van Henderson uit de duisternis.

— Dat heb ik gezien, James, maar wij zullen zo verstandig zijn geen van die gangen in te gaan, want dat zou onder de gegeven omstandigheden met het grootste gevaar gepaard gaan. Laten wij op onze schreden terugkeren, vrienden, en gang nummer twee beproeven.

De drie mannen keerden weer in de tunnel terug, die zij net verlaten hadden, en aanvaardden zwijgend de terugtocht.

Het duurde niet lang, of zij stonden weer op het eigenaardige portaal, aan het bovineinde van de trap.

Raffles wilde de tweede tunnel al binnengaan, toen zijn blik toevallig op Busto viel.

De hond stond voor de derde tunnel, van rechts af gerekend, en keek zijn meester vragend en kwispelstaartend aan.

Toen hij merkte dat Raffles naar hem keek, ging hij naar hem toe, en zette zijn voorpoten tegen de knieën van Raffles, alsof hij hem iets wilde vragen.

Daarop keerde hij weer naar de gang terug, en liet een luid gebrom horen.

— Wat doet de hond raar? kwam Brand. Het is alsof hij iets wil zeggen.

— Dat is ook zo, Charles, zei Rafles kalm. Hij wil ons alleen maar zeggen, dat wij ezels zijn, en dat wij heel wat verstandiger zouden doen, ons op zijn instinct te verlaten, dat wel zo betrouwbaar is als dat, waarop wij mensen steeds zo trots plegen te zijn, onze hersens. Nu begrijp ik ook waarom hij zo even zo sloom is meegelopen. Het dier begreep, dat hij zich voor niets moe maakte, want dat de gang, die wij volgden, niet de goede was. Laten wij ons gerust aan hem toevertrouwen, en het eens met de tunnel proberen, waarvoor hij ons schijnt uit te nodigen.

En zo gingen de drie mannen de vrij brede gang in, waarover Busto erg tevreden scheen te zijn, want hij draafde vrolijk kwispelstaartend vooruit.

Ook deze mijngang had een spoor, maar van de ijzeren kipwagentjes was maar een enkel exemplaar te vinden, dat, met gebroken assen, naast de verroeste rails lag, half in een van de nissen, die op geregelde afstanden zijn uitgespaard in de wanden van een mijngang, om de arbeiders gelegenheid te geven, zich bijtijds in veiligheid te brengen, wanneer er een rits van die kipkarretjes naderde.

En het bleek al gauw, dat zij nu de goede weg volgden, want even voorbij dit gebroken wagentje slaakte Henderson een kreet en wees op de beschoeiing aan zijn rechterhand, waarop met krijt een kruis was getekend. De tekening was nog vers, en het kruis was blijkbaar bedoeld om als wegwijzer te dienen voor degenen, die hier binnen gingen.

Tien minuten later eindigde de gang plotseling en kwam uit op een grote ruimte, bijna volkomen cirkelvormig, voor een deel met planken beschooten, en waarvan het gewelf zich bijna veertig meter van de vloer be-

vond.

Op twee plaatsen stonden stevige ladders, eveneens gecreosoteerd, die nog in prima staat bleken te zijn, en die ieder naar een soort portaal voerden van dikke planken getimmerd, en waarop weer andere ladders stonden, met een maar hele flauwe helling, zodat iemand die aan duizeligheid leed, er beter aan deed, zich niet op deze steile gevaarten te wagen.

Het was echter duidelijk, dat deze ladders niet naar de oppervlakte van de aarde liepen, want het gewelf bestond overal uit het harde gesteente.

Wel meenden de drie mannen dicht bij het bovenste portaal flauwtjes de ingang te zien van nieuwe mijngangen.

Tussen de beide ladders in stond een soort loods, halverwege in de rots ingebouwd, die waarschijnlijk gediend had als stal voor de ponnies, die, eenmaal in de mijn neergelaten, nooit meer het daglicht zouden aanschouwen, en die in deze duisternis na verloop van tijd de dood vonden. Deze loods was afgesloten door een stevige deur, die met een sterk hangslot gesloten bleek te zijn. Raffles haalde zijn bosje lopers te voorschijn, en in enkele sekonden had hij het eenvoudige slot laten springen. Hij opende de deur en bescheen met zijn lantaarn het inwendige van de stal, waar plaats voor tien ponnies bleek te zijn geweest. De ruiven en de kluisterbomen zaten nog op hun oude plaatsen.

Maar niet speciaal hierop viel het eerst de blik van de Grote Onbekende...

Die was gericht op een paar dozen kisten, in een hoek van de stal bij elkaar geschoven.

De bovenste bleken zorgvuldig verpakte rollen dynamiet te bevatten.

Maar twee van de kisten, helemaal onderaan, als het ware beschermd door de dynamiet, bevatten heel iets anders: zij waren tot aan de rand gevuld met goud en zilvergeld, dia-

manten en gouden versierselen, bankbiljetten en stofgoud, alles door elkaar gesmeten, alsof het waarde-loze rommel was.

HOOFDSTUK VI

HET GOUD VAN DE SAMENZWEERDERS

Een ogenblik bleven de drie mannen zwijgend naar de inhoud van deze kisten staren, totdat Raffles zei:

— Wij hebben hier ongetwijfeld voor ons een gedeelte van het fonds, waarmee de samenzweerders hun propaganda voeren, wapens aankopen en dergelijke. Ik hoef je zeker niet te vertellen, dat een groot gedeelte van het geld, zo niet alles, gestolen is.

— Op hoeveel schat je de waarde van de inhoud van deze kist? vroeg Brand.

— Als alles is zoals ik hier bovenin vind, dan bedraagt de waarde op zijn minst vijftig duizend pond sterling. En alles is door elkaar gesmeten als oud roest. Nu, wij zullen eerst alles weer netjes in deze kist pakken, die zeker wel tachtig kilo weegt en vervolgens zullen wij eens uitkijken naar een weg om hier vandaan te komen, zonder dat wij terug moeten.

— Hoelang zijn wij dan nu al bezig? vroeg Brand.

— Langer dan twee en een half uur. En wij zijn er natuurlijk nog niet, al hebben wij deze kist naar de uitgang van de grot gesleept, want dan moeten wij haar ook weer op de rotsen brengen en dat zal heel lang duren. Misschien zouden wij door de vloed verrast worden, het is ook niet onmogelijk, dat er opnieuw torpedoboten op de kust kruisen en

dat risico wil ik liever niet lopen. Bovendien begin ik wel wat honger te krijgen en ik meen, dat het ogenblik is aangebroken, waarop wij op nieuw kennis kunnen maken met de inhoud van Henderson's rugzak. Wij doen dus, lijkt mij, het beste eerst de inwendige mens te versterken en dan pas te proberen, hoe wij verder kunnen komen en hier weer uit.

En zo ontdeed Henderson zich opnieuw van de zware zak op zijn rug, die de levensmiddelen bevatte en de drie mannen deden zich te goed aan wat koude ham, enige hardgekookte eieren, cakes en geroosterd brood. Aldus versterkt konden zij opnieuw aan de slag gaan. Henderson had al een keer een ronde door het hol gemaakt en riep plotseling uit:

— Hier vind ik het witte kruis terug, mylord, bij een van de ladders.

— Knap gedaan, James, dan moeten wij beslist daar ook uit.

Alles werd weer tot vertrek klaar gemaakt; ieder van de drie mannen nam zijn deel aan de vracht, de touwen, het kleine houweel, de knapzak, terwijl Raffles zich nog eens met het levende deel van de bagage, Busto, belastte, waarop zij de brede, bijna loodrechte geplaatste ladder beklommen.

Zoals gezegd, kwam deze eerste ladder ongeveer vijftien meter hoog, op een soort klein portaal uit, vervaardigd van planken, die gedragen

werden door stevige schragen, die rustten in gaten, in de wand van deze put uitgehakt. Op dit portaal begon direkt een tweede ladder, even hoog als de eerste. Eén ogenblik stonden de mannen in beraad of zij op dit eerste portaal de donkere gang moesten ingaan, die er op uittiep, toen Henderson uitriep:

— Daar zie ik weer een met krijt getekend kruis, boven ons hoofd, naast de tweede ladder.

— Dan zullen we ook die tweede ladder nemen, mannen, gaf Raffles te kennen.

Niet zonder inspanning, daar zij dit moeilijke werk niet gewend waren, beklommen de drie mannen de uitgesleten sporten van deze tweede ladder en bereikten op deze manier het tweede portaal, volkomen gelijk aan het eerste.

Hier echter stonden geen ladders en er bleef dus geen andere keus over, dan de nauwe gang binnen te dringen, die op dit portaal uitkwam. En dat zij op de goede weg waren, bewees ten eerste het witte kruis, dat dicht bij de ingang op de zwarte muur getekend was en daarna het vrolijk kwispelstaarten van de hond.

Voorzichtig drongen de drie mannen achter elkaar de nauwe tunnel binnen, die zo smal was, dat er geen twee personen elkaar hadden kunnen passeren.

Tamelijk snel echter werd deze tunnel ruimer en nu werd, zoals overal elders in de mijn, het gewelf geschraagd door dikke planken, gedragen door sterke eiken schoren.

Na tien minuten lopen, of beter gezegd, na gedurende die tijd te hebben voortgekropen op handen en knieën, steeds in opwaartse richting, want de tunnel helde sterk, bereikten de drie mannen een soort grot, en toen zij omhoog keken, ontdekten zij, dat zij opnieuw waren aangekomen op de zool van een verlaten

mijschacht.

De put was ongeveer dertig meter diep, en bij het schijnsel van hun drie lantaarns konden zij het bovenste einde zien, dat met planken scheen te zijn afgesloten. Het eigenaardige echter was, dat er aan de bovenrand van de put een sterke touwladder was bevestigd, waarvan het einde tot bijna op de bodem van de put reikte. De touwladder bleek bij onderzoek van deugdelijke kwaliteit te zijn en was klaarblijkelijk nog maar weinig gebruikt, de koorde waren nog bijna wit en alleen het midden van de houten sporten, waar de voet gerust had, vertoonde een groezelige tint.

Raffles nam dit alles in een oogwenk op en zei toen:

— Blijf hier even op mij wachten, vrienden, ik zal eens gaan kijken, waar die touwladder mij heen brengt. Ik vermoed haast, dat wij nu aan het einde van onze tocht zijn, maar zekerheid boven alles.

Hij maakte zijn lantaarn weer op zijn borst vast, en klom met de lenigheid van een kat tegen de zacht heen en weer slingerende touwladder op.

Brand en Henderson hielden hun lantaarn zo hoog mogelijk, om hem bij te lichten. Zij zagen Raffles verdwijnen over de rand van iets, wat op een portiek leek, of een inspringend gedeelte van de schachtwand, maar daarop zagen zij alleen zijn hand weer verschijnen, die ergens tegen aan scheen te drukken. Het volgende ogenblik drong een frisse luchtstroom de tunnel binnen en de twee mannen daar beneden zagen een ogenblik het schitteren van de sterren aan de avondhemel.

Een ogenblik daarna waren zij weer verdwenen en Raffles klauterde naar beneden.

— Alles prima in orde, zei hij, zodra hij weer zijn voet op de bodem

van de mijnput had gezet.

— Wat heb je daar boven gevonden?

— Niets anders dan de uitgang van de mijn, Charles, of liever één van haar uitgangen. De put is afgesloten door een soort deksel, die echter bijna helemaal verborgen is onder het ruige struikgewas. Men moet er met kracht tegen aan drukken, wanneer men eenmaal de voet gezet heeft op een tamelijk brede drempel in de zijwand van de put en het zou een zwakkeling niet geraden zijn deze uitweg te kiezen. En nu zullen wij eens gauw terug gaan, om het interessante vrachtje te halen, dat daar beneden op ons wacht!

De terugtocht werd dus aanvaard en moeizaam kropen de drie mannen achter elkaar door de nauwe tunnel terug. Zij bereikten het houten portaal en daalden de drie ladders weer af, tot zij op de bodem stonden van het grote hol, waar zij de ponnystal hadden gevonden. Zij stapten de stal binnen en begonnen de inhoud van de kist nu nauwkeurig te onderzoeken, terwijl zij tevens het gewicht zo goed mogelijk verdeelden; dat wil zeggen, dat Henderson het leeuwenaandeel kreeg te dragen, veilig geborgen in de voor de helft geledigde rugzak. Er waren prachtige ringen in de kist, gouden broches, oorhangers, losse parels, geslepen zowel als ongeslepen diamanten, Frans en Duits geld, en de hemel mag weten op welke manier in het bezit gekomen van de samenzweerdere.

Eindelijk kwam de bodem van de kist in zicht en de sieraden waren verdwenen in de zakken van de drie mannen, terwijl zij van de rest kleine pakjes hadden gemaakt, die zij op de schouder zouden dragen, om bij het lopen zo weinig mogelijk te worden gehinderd.

Zij wilden al vertrekken met hun buit, toen Brand plotseling een on-

derdrukte kreet liet horen en wees op een voorwerp, dat in de tegenovergestelde hoek van de stal stond: een tamelijk kleine, withouten kist, met twee sterke hengsels van touw.

— Wat is er? vroeg Raffles.

— Die kist...

— Welnu, wat is er met die kist?

— Die was er net niet, toen wij hier kwamen.

— Wat zeg je daar? riep Raffles uit. Ben je er zeker van?

— Absoluut zeker. Ik durf er op zweren, dat alle kisten hier in de stal aan de linkerkant van de deur waren opgestapeld, rechts was er niets.

— Mijnheer Brand heeft gelijk, mylord, klonk de stem van de reus. Ik heb ook rondgekeken; alles wat zich hier aan kisten bevond, stond links van de deur.

— Dan is het geluk wel bijzonder met ons geweest, vrienden, want dan kan het niet anders of juist terwijl wij door de nauwe mijntunnel kropen, zijn de anarchisten teruggekeerd en hier geweest. Ik moet daar zekerheid over hebben.

Hij liep op de kist toe en had in een oogwenk het slot open. Hij klapte het deksel van de kist terug, zij bevatte louter gouden staven, zoals die gebruikt worden in de Engelse munt, tot een waarde van ongeveer vijf duizend pond sterling.

Er kon nu niet meer aan worden getwijfeld; tijdens hun afwezigheid waren er anarchisten geweest, die hier deze kist hadden neergezet.

Raffles maakte haar dadelijk weer dicht, tilde haar op en mompelde:

— Een kilo of twaalf. Denk je er dit nog bij te kunnen dragen, James?

— Een peulschilletje, mylord. Ik zal dat aardige kistje nog onder mijn arm meenemen.

— Weet je, waar ik aan denk, Edward?

— Zeg eens op, Charles.

— Waarom hebben de anarchisten de mijn niet verlaten langs dezelfde weg, die wij net zijn gegaan? Het is vloed en zij zullen toch wel niet daar beneden in de reusachtige tunnel willen overnachten?

— Waarom zouden zij niet, Charles? Ik denk, dat zij alleen hier zijn gekomen, waarschijnlijk met een paar man, om deze kist bij de andere te zetten, en het is een gelukkige omstandigheid, dat zij blijkbaar niets hebben gezien van de verplaatsing van de andere kisten.

— Maar het hangslot?

— Ik had de sleutel weer teruggedraaid en ik ben nu blij, dat ik het gedaan heb. Zij hadden ons daarboven in de zool van de mijnput, als konijnen kunnen neerschieten.

— Maar zouden zij niet terugkomen?

— Dat betwijfel ik, een kistje van twaalf kilo is niet zwaar en als er méér was geweest, hadden zij het wel tegelijkertijd hier gebracht. Maar nu niet langer getreuzeld, naar boven.

Maar juist op het ogenblik dat Henderson de kist met de goudstaven onder de arm nam, alsof het een leeg sigarenkistje was, greep Brand Raffles bij de arm en zei:

— Luister eens.

— Wat valt er te luisteren?

— Ik hoor geluid, het komt uit de mijningang, die wij net hebben gebruikt om hier te komen. Ja, nu ben ik er zeker van, daar naderen snelle voetstappen.

Raffles bleef een ogenblik in luisterende houding staan, met gefronste wenkbrauwen en dicht opeen gepen lippen. Brand had maar al te goed gehoord; daar kwamen haastige voetstappen aan, als van mensen, die hardlopen.

— Snel, vrienden, snel, wij heb-

ben geen tijd te verliezen, zei Raffles.

Zij haastten zich naar de ladders en begonnen deze zo snel zij konden te beklimmen. Raffles had juist het tweede portaal bereikt en wilde de tunnel binnengaan, terwijl Brand zich ongeveer halverwege de tweede ladder bevond, toen beneden in de put een luid geschreeuw weerklonk.

Het waren kreten van woede.

Er was geen twijfel mogelijk, de anarchisten waren net de stal binnengegaan en hadden de diefstal van de kostbaarheden ontdekt. Het volgende ogenblik verlichtte een helder schijnsel de tunnel en de samenzweerders kregen de vluchtelingen in het oog. Er knalden revolver-schoten, en een kogel suisde rakelings langs de arm van Brand.

Een van de Ieren had zijn voet al op de benedenste ladder gezet en begon die te beklimmen. Toen was het weer Henderson, die redding bracht. Hij had juist zijn voet op de onderste sport van de tweede ladder gezet, toen daar beneden het geschreeuw weerklonk.

Hij wendde zich nu op het portaal om, ging op zijn knieën liggen, greep met zijn geweldige vuisten de beide ladderstijlen aan de boveninden vast en tilde de ladder, met Ier en al, een paar voet van de bodem.

Daarop stiet hij haar weer met geweld op de bodem en krakend versplinterde het oude hout, de ladder brak midden door.

De Ier tuimelde op de bodem, onder het uitstoten van daverende vloeken en hij had nog maar net de tijd het neerstortende bovenste gedeelte van de ladder te ontwijken.

Henderson lachte zacht voor zich heen, en klom toen de tweede ladder op, buitengewoon vlug voor iemand van zijn omvang en lichaamsgevoel, en bovendien belast en beladen, want de kogels sloten nu om

hem heen.

Het volgende ogenblik had hij zich echter in de nauwe tunnel in veiligheid weten te brengen en het kistje met de goudstaven had hij niet verloren.

Raffles wist nog niet goed, wat er gebeurd was, maar Brand had alles gezien en hij drukte de reus zwijgend de hand. Zo vlug zij konden, kropen zij door de nauwe tunnel, toen plotseling hun oor getroffen werd door het geluid van nieuwe revolvergeschoten.

— Wat is dat nu weer? riep Brand uit. Zijn de kerels onder elkaar handgemeen geworden?

— Nee, Charles, ik vermoed iets anders, klonk het antwoord van Raffles uit de duisternis. Ik begrijp nu ook de haast, waarmee de Ieren door de brede tunnel naderden; zij werden op hun beurt achtervolgd, dat is alles.

— Achtervolgd? door wie dan?

— Dat is niet moeilijk te raden, door een Engelse politiemacht ter zee. Waarschijnlijk hebben zij in de loop van de dag ook de ingang van het hol ontdekt, en zij hebben er beslist naar gezocht, omdat zij, evengoed als wij begrepen, dat de motorboot, die zij de vorige dag achtervolgd hadden, toch ergens gebleven moest zijn en niet als een luchtballon had kunnen opstijgen. Daar het vloed is, kan een kleine stoombarkas eveneens de grot zijn binnengevaren en daar de Engelse zeelui allesbehalve gunstig gezind zullen zijn jegens die Ierse opstandelingen, kan men zich wel ongeveer voorstellen, wat er gebeurd moet zijn. Zij hebben hun vaartuig op het zand laten lopen, en zij hebben de bandieten willen overvallen, die echter de tijd gehad schijnen te hebben zich in veiligheid te brengen.

— Het is maar wat je veiligheid

noemt, Edward, riep Brand uit. Zij kunnen niet voor- en niet achteruit.

— Wat beweer je daàr? Zij kunnen toch dezelfde weg volgen als wij nu doen?

— Dat kunnen ze niet, daar heeft Henderson voor gezorgd. Hij heeft de onderste ladder kapot gegoooid, en hun zo de terugweg afgesneden, natuurlijk alleen om onze eigen aftocht te dekken en niet wetende, dat zij achtervolgd werden.

— En als ik het wel geweten had, mijnheer Brand, riep de reus op grimmige toon uit, dan had ik het toch gedaan.

— Alles goed en wel, maar ik wilde wel, dat zij ophielden met dat schieten, want er hoeft maar even een verdwaalde kogel een van de kisten dynamiet te treffen en wij zijn naar de haaien.

— Misschien heeft mylord er niets tegen een beetje meer haast te maken, klonk de stem van Henderson en ondanks de netelige omstandigheden barstte Brand in een schaterlach uit.

— Hier zijn we al op de bodem van de verticale schacht, James, riep Raffles uit.

De drie mannen konden zich nu weer oprichten en zij klommen, zo snel zij konden, tegen de touwladder op.

Raffles, die voorop ging, bereikte het eerst de ondiepe nis en drukte uit alle macht tegen het luik, zodat het open bleef staan, en hij, door de voet te zetten op een ijzeren steun, dat tot dit doel in de wand van de put was gedreven, door de opening kon kruipen.

Brand en Henderson volgden hem zo snel mogelijk en daarop lieten zij het luik weer vallen, dat nu bijna onzichtbaar bleek te zijn, verborgen als het werd door de struiken, die er omheen stonden en voor een deel overdekten.

Raffles keek om zich heen. Hij herkende de streek helemaal niet, maar niettemin was hij er zeker van, dat zij zich onmogelijk ver van het landhuis konden bevinden. In de verte hoorden zij het geraas van de branding. Na enig zoeken en na zich een weg te hebben gebaand temidden van het struikgewas, vonden zij een smal zandpad, dat even verder uitliep op een tamelijk sterk hellende grindweg; het was dezelfde weg, die Raffles en Brand de vorige dag waren afgedaald, om hun ontdekkingsstochten langs de kust te beginnen.

Zij hadden nu gauw de goede weg weer teruggevonden en een kwartier later was de buit veilig opgeborgen in het landhuis.

Nauwelijks was dit gedaan, of Raffles en Brand haastten zich naar de kust, voorzien van hun nachtkijkers.

Het was ongeveer twaalf uur, toen zij de rand van de rots bereikten.

Het was een buitengewoon heldere nacht, en het uitzicht was uitstekend, zodat zij op tamelijk verre afstand over de golven konden zien. En zelfs met het blote oog konden zij, op een paar mijlen uit de kust, de donkere vorm ontwaren van een Engelse torpedojager. Het vaartuig lag schijnbaar onbewegelijk stil en had blijkbaar het anker uitgeworpen. Nu en dan flitste een zoeklicht over de golven, om even later te doven en dan werd alles weer aarde-donker.

Er waren nog geen volle tien minuten verlopen, sedert de beide mannen hun observatiepost bereikt hadden, of Brand slaakte een onderdrukte kreet en wees op een donkere gedaante, die snel over de golven gleed, gevolgd door een tweede, die er wel aan vast scheen te zitten.

Juist op dat ogenblik werd het zoeklicht op de torpedojager opnieuw in werking gesteld en de stralenbundel trof een kleine stoombarkas, die met volle kracht in de richting van het oorlogsschip koers zette en een motorboot op sleeptouw had.

De beide mannen brachten hun kijker voor het oog en herkenden de motorboot dadelijk als degene, die zij op het zand van de grot op het droge hadden zien liggen. Het dek van de stoombarkas was letterlijk vol gepakt met mensen, waarschijnlijk voor een groot deel gevangen anarchisten. Langzamerhand werden de twee schepjes kleiner en eindelijk hadden zij de torpedojager bereikt, die de beide vaartuigen voortdurend in de stralenbundel van zijn zoeklicht gevangen had gehouden.

Eindelijk ging het licht uit, het drama was ten einde.

Raffles keek Brand glimlachend aan en zei wijsgerig:

— Zo gaat het nu eenmaal in het leven. Twee honden vechten om een been en de derde loopt er snel mee heen. En ik was zo gelukkig in dit speciale geval de derde hond te zijn geweest.

DE VOLGENDE AFLEVERING BEVAT:

LODEN KOGELS

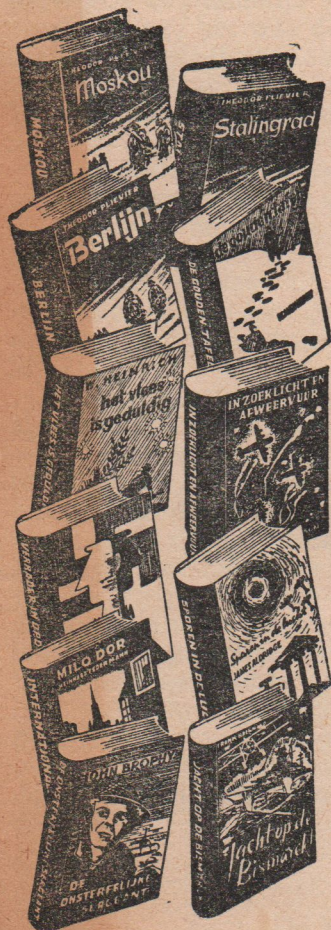
11 Spannende Oorlogsboeken

VOORHEEN fl. 88,90

NU VOOR SLECHTS fl. 28,85

Betaalbaar met fl. 3,— of meer per maand

Afschuwwekkende, meedogenloze realiteit

Deze zeer bijzondere serie begint met de meest gelezen oorlogstrilogie door TH. PLIEVIER — 1. MOSKOU (Het begin). Het grootste epos van de Duits-Russische strijd in modder en sneeuw — 2. STALINGRAD (Het keerpunt). De tragische en aangrijpende vernietiging van het zesde Duitse leger — 3. BERLIJN (Het einde). Duitslands ondergang en bezetting. Bijna 1400 blz. Voorheen fl. 26,70. — 4. DE GOUDEN TAFEL (406 pag.) — 5. HET VLEES IS GEDULDIG (474 pag.), twee realistische, schokkende oorlogsromans van W. HEINRICHS. Voorheen fl. 23,80 — 6. IN ZOEKLICHT EN AFWEERVUUR. Het adembenemende en spannende boek van Guy Gibson over de bombardementsvluchten boven Duitsland, 414 pag. Voorheen fl. 6,90 — 7. VERRADER IN OPDRACHT. Alexander Klein schreef deze keiharde spionage-roman. 350 pag. Voorheen fl. 6,90 — 8. SPOREN IN DE LUCHT, de gruwelijke oorlog in de lucht komt in dit boek van James Aldridge wel zeer scherp tot uiting, 341 pag. Voorheen fl. 7,90 — 9. INTERNATIONALE ZONE door Reinhard Fedemann. Een boek, geladen met een buitengewone spanning. 213 pag. Voorheen fl. 5,90. — 10. DE ONSTERFELIJKE SERGEANT door John Brophy. Het harde epos van de meedogenloze woestijnoorlog, 217 pag. Voorheen fl. 4,90. — 11. JACHT OP DE BISMARCK. Dit aangrijpende boek van Frank Bennand zal geen nadere toelichtingen behoeven, 189 blz. Voorheen fl. 5,90.

Deze 11 spannende oorlogsromans (4043 pag.) kostten voorheen fl. 88,90. Nu, elk boek gebonden, in een moderne plastic band, voor de ongelooflijk lage prijs van totaal slechts fl. 28,85.

De boeken zijn alleen voor rijpere lezers. Men vermeldt bij bestelling: «Serie C». (De boeken zijn ook afzonderlijk verkrijgbaar: 1 t/m 8 à fl. 2,95, 9 t/m 11 à fl. 1,75 per stuk).

Betaalbaar met fl. 3,— of meer per maand.

Boekhandel H. NELISSEN — AMSTERDAM

Leidsegracht, 108 - Postr. 60092 - Tel. 31791 - Gem. Giro N 2266

BON

Ondergetekende verzoekt te zenden «Oorlogserie C». Het bedrag van fl. 28,85 / de 1e termijn van fl. * is heden overgemaakt / wordt incl. 40 cent voor rembourskosten bij ontvangst van de boeken betaald *

* Doorhalen wat niet wordt verlangd.

L.L.

NAAM :

ADRES :